

HLAS SRDCA

„Veru hovorím vám: Medzi tými, čo sa narodili zo ženy, nepovstal nik väčší ako Ján Krstiteľ.“ (Mt 11, 11)

ŠTVRŤROČNÍK RÍMSKOKATOLÍCKEJ FARNOSTI RIMAVSKÁ SOBOTA

Ročník IX.
Číslo 2.
Júl 2024

AKO POČAS LETA NEZABUDNÚŤ NA BOHA

Priznajme si, tento problém má väčšina z nás. Česť výnimkám. Skončí sa pracovný stereotyp bežného roka a my máme potrebu všetko stopnúť. No Boh by mal zostať v našom živote, aj keď sa všetko zastaví. Veď oddychovať s Bohom je najlepší spôsob oddychu. Ponúkame niekoľko jednoduchých rád ako nezabudnúť na Boha ani počas leta:

Ranná modlitba: Čo iné, ako začať deň v Božej prítomnosti. Naštartuje vás to správnym smerom na každodenné aktivity.

Spytovanie svedomia: ide o krásnu reflexiu celého dňa pred spaním. Stačí úplne v jednoduchosti si prebehnúť celý deň a zhodnotiť, či som konal a zmýšľal správne.

Bohoslužby: Nezabúdajme, že viera je aj o jej prežívaní v spoločenstve.

Duchovné cvičenia/pár dní na samote: V tichosti sa v našich srdciach otvára priestor, do ktorého vstupuje Boh.

Kresťanská hudba: čo tak napríklad miesto „rapu“ cestou na výlet radšej nejaký chválospev, ktorý nás dokáže udržať v Božej prítomnosti

Pôst: Asi si poviete: Veď je leto, nechcem sa postiť! To nie je čas na pôsty! Opak je však pravdou. Leto je najlepší čas na pôst. Môžete sa napríklad vzdať zmrzliny na celé leto a obetovať to za pokoj v rodine.

Sväté písmo ako podcast: obetovať 15 minút počúvania hudby počúvaním Písma.

Stačí jediná vec z vyššie spomenutých odporúčaní a vaše leto bude určite o čosi duchovnejšie a oddýchnete si nielen telesne, ale aj duševne a duchovne.

Lebo On na nás nezabúda ani počas letnej „uhorkovej sezóny“.

Zdroj: www.standard.sk

Žijem

Tlkot srdca.
Nádyh a výdych.
Život – najväčší je dar.
Šanca žiť ho! Pre Neho a s Ním.
Šanca spolu tvoriť jeden tím.

Navôkol plno zla a revu!
Premôcť ho môže len v srdci ticho
a duša žijúca vieru.

Životom bez pádu prejsť?
Chyba sa traťí.
Pád je súčasť života.
Vstanem, oprášim si dušu.
To posunie ma vpred!
Kráčať chcem za Ním, nie pred.
Chybných krokov život prinesie zopár,
ja nechcem ísť sám –
ja budem Jeho stopár.

Mária mi náruč núka,
ona je ten spojenec.
Mária mi rany fúka,
držiac v ruke ruženec.
Mária – ty vždy kvitnúci raj,
Tvár Otca mi raz, prosím, spoznať daj!

Boris Deák

EXTRÉMNA KRÍŽOVÁ CESTA LUČENEC 2024

V tohtoročnom jarnom čísle Hlasu Srdca sme vám priblížili duchovný projekt, ktorý sa pred pár rokmi dostal aj na Slovensko – **Extrémne krížové cesty**. V našej diecéze sa Extrémna krížová cesta („EKC“) uskutočnila po prvýkrát 8. marca 2024, v neďalekom Lučenci.

EKC sa začala svätou omšou so začiatkom o 18:00 hodine v Kostole Navštívenia Panny Márie v Lučenci a bola obetovaná za účastníkov EKC, spoločne s požehnaním pútnických krížov. Samotná EKC začala priamo pred kostolom a skončila - pre niektorých - v Kostole Nájdenia Svätého kríža v Haliči. Účastníci putovali Trasou sv. Pátra Pia z Pietrelciny - patróna tejto EKC. Celková dĺžka cesty bola 36,4 kilometra a celkové prevýšenie 946 metrov.

Do Lučenca prišlo cez 100 pútnikov z celého Slovenska a mali sme zastúpenie aj troch odvážnych pútnikov z Rimavskej Soboty a dve odvážne pútničky z neďalekej farnosti Jesenské.

Napíšeme si niečo o tomto krásnom projekte:

- EKC vznikla v roku 2009 v Poľsku. Autorom myšlienky je kňaz Jacek Wiosna Stryczek.
- Na Slovensku sa uskutočnila prvýkrát v roku 2018.
- V roku 2023 sa uskutočnila na 11-tich miestach na Slovensku a zúčastnilo sa jej 1390 účastníkov.
- EKC je jedna z najrýchlejšie sa rozvíjajúcich duchovných aktivít na svete. Pred rokom sa konala v 25 štátoch, 420 mestách, mala 822 trás a už viac ako 100 000 účastníkov. Bohu nie je nič nemožné!

Trasa spĺňa potrebné dané štandardy, ktorými sú:

- dĺžka trasy minimálne 40 km, kde nie je potrebné žiadne prevýšenie, alebo
- minimálna dĺžka trasy 30 km, ale už s prevýšením minimálne 500 m;
- potrebný čas na prejdienie trasy je daný na minimálne 8 hodín a musí sa prechádzať v noci cez 14 zastavení, pri ktorých si účastník prečíta jednotlivé rozjímania, ktoré sú už preložené z poľštiny
- každá EKC začína svätou omšou, kde na jej konci účastníci dostanú požehnanie na cestu;
- koná sa počas niektorej z piatkových nocí v rámci pôstu, v tichu, meditácii a modlitbe;
- každá trasa má mať svojho zasväteného patróna;
- na trasách často bývajú aj otvorené kostoly z vystave-

nou Sviatosťou oltárnou, niekde aj s relikviami patrónov trás;

- každý rok má EKC nové MOTTO:
 - a) pre rok 2022 bolo motto: CESTA ZMIERENIA,
 - b) v roku 2023: CESTA OBETY,
 - c) najbližšie motto bude: CESTA NÁDEJE.
- trasa má viesť z väčšej časti mimo osídleného územia, po lesných a poľných cestách a prechádza sa ňou počas celej noci;
- je určená predovšetkým pre fyzicky zdatných ľudí a je na vlastnú zodpovednosť;
- osoby mladšie ako 18 rokov sa môžu zúčastniť len v sprievode dospelšej osoby;
- účastníci prechádzajú trasou v tichosti, v malých skupinách;
- každý účastník dostáva predtým, ako vyrazí: brožúrku rozjímania, brožúrku s presným opisom jeho zvolenej trasy + mapu a presné súradnice do mobilnej aplikácie;
- ako spomienkový darček - reflexnú pásku s potlačou a náramok na ruku. Na konci trasy dostávajú účastníci ešte ako spomienku CERTIFIKÁT, do ktorého si môžu zapísať ÚMYSEL. Naše trasy sú aj reflexne označené.

Prečo EXTRÉMNA?

- Ide sa počas celej noci a samotná noc je určitá **NEISTOTA** /extrém/.
- Väčšinu trasy ideš **po lese**. Keď si vezmeš, že už len obyčajná krátka prechádzka nočným lesom vyvoláva **STRACH** /extrém/.
- Trasu prechádzaš v tichosti a v rozjímaní.
- Na prelome marca - apríla, keď je tesne pred Veľkým Piatkom, býva ešte **CHLADNÉ POČASIE** /extrém/ a je bežné, že je v lese **blato**, veľakrát aj **sneh** a zamrznutá zem.
- Môže aj pršať alebo fúkať nepríjemný silný **vietor**.
- ÚNAVA** /extrém/ z **nedostatku spánku**, si na nás určite, niekde počas trasy počká.
- NEPOHODA** /extrém/. Možno ťa začne tlačiť obuv a dostaneš otlak, začne ťa bolieť koleno alebo chrbát. Pri dĺžke trasy 30 – 40 km, sa často stáva, že pociťuješ aj **BOLEST'** /extrém/.
- Vtedy je ten čas, na **STRETNUTIE S BOHOM**. „Skláňaš“ hlavu a prosíš Boha o pomoc. Vtedy s ním dokážeme nadviazať kontakt a pociťujeme jeho prítomnosť.
- Prechádzaš 14-timi zastaveniami**, ktoré sú na trase, a ty v tichosti a rozjímaní mu odovzdávaš všetky svoje starosti a strasti, všetky svoje prosby, alebo sa mu len chceš poďakovať, že sa za nás obetoval.
- Je pre fyzicky zdatných ľudí. V predposlednom roku ju absolvovalo dokonca len 14-ročné dievča, v doprovode svojej mamy a v poslednom roku len 13-ročný chlapec v doprovode svojho otca. Po príchode, keď sa

pomodlil posledné zastavenie nám povedal, že nabudúci rok už si vyberie ešte dlhšiu trasu. Najstarší účastník mal 69 rokov. Tak neváhaj a príjmi výzvu. Staň sa silnejším a lepším človekom. Posuň svoje možnosti a zaži duchovnú premenu, ktorá ťa posunie v tvojom živote dopredu.

- Pri posledných ročníkoch bola vyššia účasť žien ako mužov.

Cieľom je siahnuť na dno svojich síl a zažiť Božiu prítomnosť. V EKC ide o prekonanie vlastnej komfortnej zóny a odhodlanie prijať ťažkú výzvu. Poháňa vás vpred jedine odhodlanie prekonávať vlastné slabosti, obmedzenia a pohodlnosť. Nakoniec meníte svoj vnútorný postoj, sústredíte sa na Božiu prítomnosť a postupne sa vo vás rodí **odhodlanie niesť svoj kríž** a byť tu pre druhých.

Predstavíme Vám svedectvá 4 účastníkov extrémnej krížovej cesty: (nechcela som ich veľmi zafažovať, tak som povedala, že stačí cca 5 viet, prečo to spomínam pochopíte ďalej...).

KATKA: Extrémna krížová cesta. No ťažko je to napísať kratučké pocity do 5 viet. Bolo to fakt extrémne ťažké a zároveň úžasné. Ani sama som neverila, že to dám až do konca. Niekedy som ledva prepletala nohy, ale celý čas, keď som nevládala, tak Ježiš mi pomohol to prekonať a ísť ďalej. Naozaj celý čas som myslela na to, ako Ježiš za nás ťažký kríž niesol a ešte zbičovany. Tak, keď som nevládala, táto myšlienka ma stále posúvala ďalej. Terén bol dosť ťažký. Prevýšenie, potoky, všade blato, ale veľmi sa mi páčilo, že to bolo práve v noci a v tichu. Veľa času na modlitbu aj za ľudí, za ktorých som to obetovala, aj ľudí, na ktorých som si spomenula. Aj mi bolo ľúto, keď už ráno svitalo. Mala som možnosť spoznať úžasných ľudí. Ešte sme si vybrali aj cudzí úmysel. Ja som si vybrala pani, ktorá prosila za dar odpustenia, lebo ju bývalý manžel týral, aj jej dcéry. V nedeľu po EKC som jej zavolať, že som aj za nich obetovala krížovú cestu a obe sme si poplakali, keď mi o tom trochu hovorila. Večer mi ešte napísala a poďakovala aj za dcéry, že aj oni si poplakali, keď im hovorila o mojom telefonáte. Celá tá krížová cesta bol veľký zážitok a duchovne ma to obohatilo. Určite ešte niekedy pôjdem keď bude možnosť.

PEŤO: Na začiatku som trochu pochyboval, či to zvládnem, no chcel som túto Krížovú cestu obetovať hlavne za zdravie a úspešnú operáciu mojej mamičky. Taktiež som to obetoval ako vďačnosť nášmu Pánovi za to, že ma zahrňa svojou láskou a keď som mu otvoril svoje srdce, znovu som sa narodil a posledné roky môjho života, ktoré žijem s Pannou, sú tie najkrajšie v mojom živote. Celou cestou som sa snažil myslieť na našich farníkov, kamarátov, ľudí, čo poznám a obetovať to aj na ich úmysel. Na Krížovej ceste som si spomenul na ľudí, ktorí sa v mojom živote mihli len na chvíľu, no stretnutie s nimi ma poznačilo, ani som si nevedomoval ako. Tá veľkosť lásky, ktorou sa Pán Ježiš obetoval za naše hriechy, slovami opísať nedokážem. Keď som na to myslel, tlačili sa mi slzy do očí. Pred Krížovou cestou sme si z kostola v LC zobrali prosby ľudí, ktorí túto cestu nemohli ísť s nami, no mali túžbu, aby sme ju obetovali aj na ich úmysel. Ja som niesol prosby pani Ivety. Modlil som sa na jej úmysel a keď sme cestu dokončili, unavení, rozčítaní a plní dojemov som zavolať pani Ivete na číslo uvedené na lístku. Bolo to pre mňa veľmi dojímavé a s trasúcim hlasom som jej oznámil, že som bol na EKC a obetoval som ju aj na jej úmysel, za ktorý som sa modlil a prečítal som jej ho. Trasúci hlas plný dojemov a slz bol obojstranný. Pani mi povedala, že je z východného Slovenska. Na druhý deň mi zavolať znovu a povedala mi, že za mňa obetovala svätú omšu. Bolo to náročné, no nádherné. Dalo mi to možnosť zamyslieť sa nad svojím životom, chybami a láskou, ktorá ma zachránila. Ďakujem Pánovi za cesty, na ktoré ma vodí.

JANKA F.: Na EKC som sprvoti vôbec neplánovala ísť, niežeby ma odrádzala dĺžka alebo náročnosť tejto krížovej cesty, úprimne povedané to som si vôbec nevedomovala – náročnosť a sebazaprenie, ktoré budem musieť znieť. Jednoducho povedané mám dosť „svojich“ povinností, modlitieb a každodenných starostí a ťažkostí – tak načo ísť a urobiť niečo ešte naviac. Ale neviem, akú skúsenosť máte s Pánom vy, ja takú, že keď ma niekde zavolá alebo mi dá niečo na srdce, ja už viem, že nemá zmysel rozmýšľať, zaháľať a pýtať sa ako a prečo, jednoducho je lepšie povedať hneď áno a o ostatné sa On postará. Však On ma zavolať. A tak aj bolo. Išli sme dve priateľky z farnosti a boli aj krízy, ale nikdy sme ich nemali naraz, vždy jedna mala silu podržať tú druhú, ako pomôcť aspoň slovom ako ten Šimon nášmu Pánovi. Zabudla som si hroznový cukor pre energiu a neuveríte, priateľka v kostole pred cestou mi ho dala. Nestihla som si vyrobiť kríž a kríže rozdávali v kostole a ušiel sa mi ten najväčší. Najväčšia skúsenosť, akú som mala možnosť zažiť počas tejto krížovej cesty, bola neuveriteľná vyčerpanosť. Bola som hore od piatka rána 5:30 h a v sobotu ráno 9:00 som bola v koncoch. Uvedomila som si, že aj Ježiš bol neskutočne vyčerpaný po prejdenej noci v Olivovej záhrade. Táto krížová cesta bola ako krátke, zároveň však niekoľkonásobne viac intenzívne duchovné cvičenie. Nedošla som do konca... nie je však dôležité, či nás Boh nájde ako víťazov, dôležité je, že nás nájde ako bojujúcich. A my dve sme sa snažili prejsť a zabojsť. A som nesmierne šťastná a dúfam, že ma zavolá aj na budúci rok.

JANKA A.: Zúčastnili sme sa dve z našej farnosti. Dve ženy po štyridsiatke, ktoré sa nevenujú aktívne žiadnemu športu, dokonca ani turistike, možno len občasné vychádzky do prírody, alebo v lete bicykel. Toto „pozvanie“ prišlo do môjho života úplne náhodne, keď som si prečítala správu od kamarátky z Lučenca, že sa takéto podujatie pripravuje. Mala som kopec úmyslov, za ktoré by som takúto krížovú cestu obetovala a aj keď obava z mojej nedostatočnej kondície určite bola, nakoniec som sa prihlásila spolu s kamarátkou a kolegyňou z práce. Už úvodná svätá omša, pri ktorej nám kňaz požehnával naše symbolické kríže, ktoré sme si cestou niesli, bola pre mňa Božím dotykcom. Napadlo mi, čo som kedysi čítala podľa videní mystikov, ako Pán Ježiš pred tým, ako vzal na plecيا bremeno kríža, objal Ho a pobožkal o ktorom, možno jeden z lotrov, mu povedal: „Blázon, objíma kríž!“ Môj kríž bez korpusu, ktorý som niekedy dávno dostala do daru a ktorý som si vzala so sebou, bol zhmotnením všetkých mojich úmyslov, ktoré som si aj ja chcela poniesť na pomyselnú Golgotu. Aj ja som ho tentokrát túžila objasť a pobožkať a odprosiť Boha za to, že väčšinou chcem svoje kríže zahodiť preč a tak ťažko ich prijímam. S takýmto odhodlaním sme vykročili. Cesta postupne naberala na náročnosti, striedali sa vo mne chvíle radosti a úplnej vyčerpanosti. Zo začiatku sa nám darilo v tichosti znášať všetky ťažkosti – strmé stúpanie a klesanie terénu, bahno, vyčerpanosť, zablúdenie v lese... Neskôr – priznám sa – aj plač, aj smiech... Pri niektorých krokoch som v duchu vyslovovala, za čo ich obetujem, lebo ma bolel každý z nich... myslela som aj na úmysel, ktorý som si vybrala po svätej omši a prosila som aj zaň. V dedinke Praha sme predčasne

cca 7 kilometrov pred cieľom ukončili svoju krížovú cestu, mali sme pocit, že sme v koncoch... Na záver chcem dodať, že keď som prišla domov, nohy ma veľmi boleli a myslela som si, že sa asi týždeň nepostavím. Na moje veľké prekvapenie som na druhý deň úplne fungovala a mala som len veľmi slabú svalovú horúčku. Dodnes mám veľkú radosť, že som sa na to dala a viem, že keď sa u Pána aj pokus počíta, tak sa aj táto moja nedokončená krížová cesta počíta. Veľmi túžim, ak nebudem mať žiadne zdravotné ťažkosti, zopakovať si tento pokus aj budúci rok. Už teraz sa na to teším a snáď ju raz dokončím. Možno budem predtým viac trénovať a určite sa na to budem chcieť aj duchovne lepšie pripraviť. Keď počujem niekde niečo o EKC, pociťujem čosi podobné, ako keď počujem nejakú pieseň z Medžugoria, ktoré je môjmu srdcu veľmi blízke. Je to taký letný Boží dotyk a som zaň veľmi vďačná. Veľkou inšpiráciou sú pre mňa tí, ktorí to dotiahli dokonca. Boli tam mnohí, ktorých poznám. Mali aj vyšší vek a aj zdravotné problémy. Jedna pani v dôchodkovom veku putovala s francúzskymi palicami a bola po operácii kolena... Dnes už viem, že to nie je len o tej telesnej kondícii, ale hlavne o tej duchovnej, na ktorej musím ešte popracovať.

A s týmto krížom som putovala.

Spracovala: Alena Perželová

PRÍSPEVOK ČITATELKY

V aktuálnom čísle vám prinášame príspevok našej farničky a čitateľky pani Idy Kepeňovej, ktorá sa chcela s nami podeliť o svoje dojmy z Biblických hodín, ktoré pravidelne – raz do týždňa počas školského roku – organizuje a vedie pán kaplán Ondrej na farskom úrade:

Čo mi dávajú biblické hodiny

V tomto mojom krátkom príspevku by som chcela napísať o tom, čo mi dávajú Biblické hodiny, ktoré pravidelne navštevujem už druhý rok. S veľkým rešpektom som najprv začala navštevovať kurz „Základy kresťana“, ktorý viedol pán kaplán Ondrej. Keď však kurz skončil, túžila som pokračovať vo vzdelávaní a tak voľba padla na Biblické hodiny, ktoré tiež vedie pán kaplán Ondrej.

Každý utorok podvečer sa stretávame na fare a venujeme sa rôznym témam. Biblické hodiny nás vedú k úcte k Svätému písmu, k múdrosti a bohatstvu, ktoré nám do nášho života prináša. Biblické hodiny – to však nie je len vzdelávanie a poznávanie historických faktov, Biblické hodiny to je aj prežívanie, zamýšľanie sa nad svojim konaním,

nad hriechom, nad pokáním, zamýšľanie sa nad naším vzťahom k Bohu.

Biblické hodiny otvárajú naše srdcia, mňa naučili premýšľať viac nad sebou, byť viac pokornou, prijímať, ale aj odovzdávať lásku svojim blíznym, svojej rodine, priateľom. Biblické hodiny dávajú veľa priestoru na vnímanie Ježiša, približovanie sa k nemu, podobať sa jemu, dokázať odpúšťať a dokázať rozdávať lásku. Veľmi sa teším na utorkové stretnutia, pretože sú pre mňa nájdením pokoja, rozjímaním, rozmyšľaním nad rôznymi vecami z reálneho života aj z iného uhla pohľadu.

Ďakujem Pánu Bohu, že nasmeroval moje kroky správnym smerom. Som vďačná pánovi kaplánovi za čas, ktorý nám venuje, za jeho prístup aj múdre slová. Vzácnosťou je aj spoločenstvo ľudí, priateľstvá, ktoré sa tam vytvorili, vzájomná pomoc a láskavé prostredie.

Ida Kepeňová

Pani Idke veľmi pekne ďakujeme za príspevok, ktorý je určite veľkou výzvou pre všetkých, ktorí ešte neobjavili čaro biblických večerov, aby tak v novom školskom roku učinili.

Redakcia

AKTUALITY Z FARSKEJ MATRIKY

Milí naši čitatelia, opäť vám prinášame aktuality z farskej matriky o tých, ktorí v našej farnosti prijali sviatosti, ale aj o tých, ktorí nás predišli do večnosti v období medzi vydaním dvoch čísel Hlasu Srdca – tentoraz od 1. 3. 2024 do 31. 5. 2024:

Sviatosť krstu prijalo
8 dievčat a 12 chlapcov:

1. Matias	15. marca 2024
2. Tomáš	16. marca 2024
3. Ema	19. marca 2024
4. Peter	19. marca 2024
5. Liam Dušan Jozef	1. apríla 2024
6. Benet	2. apríla 2024
7. Richard	13. apríla 2024
8. Agneša	20. apríla 2024
9. Orsolya	20. apríla 2024
10. Filip	21. apríla 2024
11. Oliver Sebastian	27. apríla 2024
12. Ema	27. apríla 2024
13. Gabriel	27. apríla 2024
14. Linda	27. apríla 2024
15. Lucas	4. mája 2024
16. Tamara	11. mája 2024
17. Natália	11. mája 2024
18. Vladimír	18. mája 2024
19. Alan	18. mája 2024
20. Melania	25. mája 2024

Sviatosť manželstva
prijali 4 páry:

Vladimír a Zuzana
18. mája 2024

Jakub a Eva
24. mája 2024

Patrik a Veronika
24. mája 2024

Maroš a Veronika
25. mája 2024

Sviatosť birmovania
prijalo dňa 20. a 21. apríla 2024 36 birmovancov.

Po prijatí sviatosti zmierenia prijalo po prvýkrát Eucharistiu 51 detí dňa 26. mája 2024.

Pán si povolal do večnosti:

1. Katarína Juhászová
z Oždian dňa 3. marca 2024
vo veku 91 rokov

2. Margita Lesková z Rimavskej Soboty
dňa 5. marca 2024 vo veku 66 rokov

3. Katarína Hornyáková z Vajkoviec
dňa 6. marca 2024 vo veku 70 rokov

4. Viola Gašpárová z Rimavskej Soboty
dňa 9. marca 2024 vo veku 71 rokov

5. Anna Ridzoňová z Rim. Soboty
dňa 9. marca 2024 vo veku 70 rokov

6. Rudolf Šomoray z Pavloviec
dňa 9. marca 2024 vo veku 76 rokov

7. Margita Velochová z Rim. Soboty
dňa 15. marca 2024 vo veku 59 rokov

8. Aurélia Váradiová zo Zacharoviec
dňa 20. marca 2024 vo veku 84 rokov

9. Ružena Nemešová zo Včeliniec
dňa 30. marca 2024 vo veku 91 rokov

10. Marta Turoňová zo Včeliniec
dňa 3. apríla 2024 vo veku 77 rokov

11. Ľubomír Rác z Rimavskej Soboty
dňa 27. februára 2024 vo veku 34 rokov
(pohreb sa konal 15. 04. 2024)

12. Anna Gembická z Poltára
dňa 14. apríla 2024 vo veku 84 rokov

13. Ondrej Komora z Rimavskej Soboty
dňa 18. apríla 2024 vo veku 81 rokov

14. Mária Machavová z Oždian
dňa 24. apríla 2024 vo veku 89 rokov

15. Jozef Blaškovic z Rim. Soboty
dňa 26. apríla 2024 vo veku 84 rokov

16. Joachim Lajgút z Nižnej Pokoradze
dňa 5. mája 2024 vo veku 85 rokov

17. Dušan Šimkovič z Omaghu
dňa 20. marca 2024 vo veku 56 rokov
(pohreb sa konal 18. 05. 2024)

18. Anna Kováčová z Rimavskej Soboty
dňa 23. mája 2024 vo veku 77 rokov

rubriku pripravuje Terézia Martišová

Poznámka redakcie: z dôvodu nutnosti dodržiavania ustanovení zákona č. 18/2018 o ochrane osobných údajov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sú u pokrstených a novomanželov uvedené len krstné mená.

Dekanátne večeradlo k Fatimskej Panne Márii

Keď žiaril a rozkvital 13. máj... Tak to bolo vo Fatime v roku 1917, keď sa Panna Mária prvýkrát zjavila trom deťom.

V pondelok, trinásteho mája 2024, sme sa aj my veriaci nášho dekanátu stretli v našom kostole. Začali sme modlitbou radostného ruženca. Pokračovali sme svätou omšou. Pri oltári boli 8 kňazi a ďalší spovedali veriacich.

Procesia s Pannou Máriou na ozdobených nosidlách s veriacimi so zapálenými sviecami veľmi pripomínala procesie konané vo Fatime. Dôstojnú atmosféru doplnil spev zboru Radostné srdcia a hra mladých na rôznych hudobných nástrojoch.

Sme veľmi šťastní, že sme mohli aj takýmto spôsobom prejať našu oddanosť, lásku a úctu Panne Márii.

Dominika Kántorová

BIBLICKÝ ZEMEPIS

Tentokrát sa po čase opäť vyberieme do Turecka, konkrétne do Kapadócie, jedného z najkrajších a najznámejších tureckých regiónov – kraja, o ktorom čítame v Skutkoch apoštolov, piatej knihe Nového zákona, opisujúcej obdobie vzniku a šírenia prvotnej kresťanskej Cirkvi, najmä činnosť apoštolov Petra a Pavla v 30. a 40. rokoch 1. storočia.

Oblasť Kapadócie sa nachádza v centrálnom Turecku, konkrétne v Anatólii a ponúka svojim návštevníkom unikátne zážitky. Miestna krajina je plná hlbokých údolí, kaňonov, skalných homolí, veží a ďalších prapodivných skalných útvarov, dokonca aj celých podzemných a nadzemných skalných miest. Ťažko uveriť, že ide o výtvory samotnej prírody. Celé územie má rozlohu viac ako 300 km².

Názov oblasti Kapadócia pochádza z perzštiny a znamená „Krajina krásnych koní“. Možno svojmu názvu niekedy táto oblasť zodpovedala, dnes je však v prvom rade krajinou prírodných divov, krajinou bizarných tufových pilierov všetkých tvarov a farieb. Za ich vznik môžu erupcie miestnych sopiek, ktoré vyvrhli obrovské množstvo lávy, sopečného popola a ďalšieho vulkanického materiálu. Ich zmiešaním vznikla pomerne mäkká hornina, ktorá je svojimi vlastnosťami podobná pieskovcu. Poveternostné vplyvy, hlavne dážď, mráz a taktiež povrchové toky, vytvorili v priebehu tisícročí neuveriteľné prírodné dielo.

Kapadócia – zem krásnych koní

V Kapadócii nenájdete len prírodné útvary; na mnohých miestach sa nachádzajú stopy ľudskej práce. Vzhľadom na dobré vlastnosti tufu, ktorý je ľahko opracovateľný, sa na mnohých skalných útvaroch a celých mestách podieľal človek. Je nutné poznamenať, že v tomto prípade je ľudský zásah na prospech veci. Ľudia v priebehu rokov vytvorili obrovské podzemné skalné mestá, medzi ktorými vedú kilometre a kilometre chodieb.

V meste podľa odhadov historikov žilo približne 20 tisíc obyvateľov, predovšetkým kresťanov, ktorí sa tu ukrývali pred prenasledovateľmi z radov Arabov, Rimanov alebo

Osmanov. Nájdených bolo množstvo bohato zdobených chrámov, kaplniek, kostolov a kláštorov a stále sú odkrývané nové a nové podzemné poklady tohto druhu.

Východným bodom v oblasti Kapadócie je mestečko Göreme, v ktorom žije asi dvetisíc obyvateľov. Leží v srdci rozprávkovej krajiny a je výbornou základňou pre pešie výlety do krásneho okolia bizarných skalných masívov. Vzhľadom na to, že Kapadócia je každoročne vďačným cieľom turistov z celého sveta a najmä z Japonska, Göreme je veľmi turisticky a tým pádom aj komerčne poznačené. Hotely striedajú reštaurácie, mnohé obchody a cestovné kancelárie, ktoré ponúkajú výlety po celej oblasti alebo vyhlídkové lety balónom, napovedajú, že z pôvodnej tváre obce neostalo takmer nič.

mesto Göreme

Kapadócia je plná skalných miest, no jedno je predsa len výnimočné, a síce, že sa tu dochovali najvýznamnejšie skalné maľby. Predstavuje jedno z najväčších bývalých mníšskych stredísk na svete. Je tvorené rozsiahlym komplexom v skalách vykopaných kláštorov a kostolov s krásnymi freskami. Niektoré vzácne fresky boli poškodené nájzdami, najväčšiu ujmu utrpeli tváre svätých na stenách. Okrem priestorov určených na bohoslužby a obrady si môžete prezrieť aj bývalé mníšske jedálne a nocľahárne.

Oblasť je svetoznáma vďaka desiatkam teplovzdušných balónov, ktoré sa každé ráno vydávajú na svoj let ponad bizarnú krajinu a ponúkajú návštevníkom neskutočný zážitok.

Kapadócia – raj teplovzdušných balónov

Podme však k vybraným jednotlivým zaujímavostiam, ktoré by ste pri návšteve Kapadócie nemali vynechať:

Konya - je jedným z najstarších miest s veľkým počtom pamiatok. Za zmienku stojí najmä bývalý kláštor Vírivých Dervišov, v ktorom sa v súčasnosti nachádza múzeum.

Sultanhanı caravanseraj zo 14. storočia - je jeden zo 120 najväčších karavanserais v Anatólii. Nie je to nič iné ako zastavovacie miesto pre karavány s miestnosťami, kde môžu cestujúci odpočívať.

Dolina zvaná Pigeon - názov pochádza od holubov vytesaných do vulkanického tufu. Holuby hrali dôležitú úlohu v živote obyvateľov tohto regiónu, pretože ich trus v kombinácii so sopečným tufom a popolom vytváral cenné hnojivo vo viniciach a na farmách v Kapadócii. Všetky jaskyne sú natreté bielou farbou, aby prilákali viac vtákov.

Múzeum Göreme - Toto miesto je na zozname UNESCO. V skanzene sú početné kostoly (Kostol sv. Bazila, Kostol sv. Barbory, Hadí kostol, Temný kostol), kláštorne miestnosti a najzachovalejšie fresky.

Údolie Mníchov - komíny svätého Šimona - prechádzka medzi skalami, pri ktorej môžete stretnúť skutočných mníchov v šedých róbach s tmavými kapucňami. V týchto skalných útvaroch sa pravdepodobne ukrýval samotný svätý Šimon.

Slávne „Tri krásy“ - (o tomto mieste a samotnom mene je veľa legiend); nachádza sa na očarujúcom mieste zvanom „O ağacın altı“ (doslovne: pod týmto stromom). Nádherná scenéria krajiny a stromy šťastia, na ktorých visia oči proroka.

Pevnosť Uçhisar - je to jeden z najvýraznejších a najvyšších vyhliadkových bodov (je to 60 metrová skala) v tomto meste. Z pevnosti je výhľad na celú panorámu dediny a Národný park Göreme.

Kapadócia – podzemné mesto

Saratlı podzemné mesto - v regióne Kapadócia je veľa podzemných miest ako Kaymaklı a Derinkuyu. Obyvatelia si budovali podzemné tunely, aby sa bránili pred votrelcami alebo pred prenasledovateľmi kresťanov. Legenda hovorí, že v týchto podzemných chodbách sa mohlo skrývať až 10 000 ľudí aj s dobytkom. V suteréne boli dokonca stajne, cintoríny, chrámy a predovšetkým obytné miestnosti.

No a po dlhých prechádzkach a túrach by bolo “prehreškom” neochutnať miestne špeciality: **pottery kebab** – asi najznámejšie turecké jedlo, servírované v štýlových keramických misiach, **künefe** – podobné nášmu vyprázanému syru, ibaže na sladko, či **baklavu** s tureckou zmrzlinou a **jablčný čaj**. Skutočnou delikatesou je **Tarhana**, polievka z pšeničnej múky, korenia a jogurtu. Pochutnať si môžete aj na kvalitnom a neopakovateľnom víne z Kapadócie, pretože vďaka sopečnej činnosti je miestna pôda bohatá na rôzne minerálne látky.

Alena Perželová

VEČERADLO čo to vlastne je?

Termín večeradlo má svoj základ v Biblii, aj keď sa tam takéto slovo výslovne nenachádza. Večeradlo je miestnosť, ktorá zohrala dôležitú úlohu v živote apoštolov. V najvlastnejšom zmysle označuje „hornú sieň“, kde apoštoli spolu s Pánom Ježišom slávil poslednú večeru. Od tejto večere je odvodený názov večeradlo. Ako asi vyzeralo za čias Ježiša? Nebola to miestnosť určená výslovne na stolovanie ako nejaká jedáleň alebo reštaurácia. Vo vlastnom zmysle slova je to nejaká miestnosť na poschodí. Preto sa to volá horná sieň. Nemusí sa striktné použiť na stolovanie. Z nášho pohľadu to je kombinácia hostovskej miestnosti a obývačky spojenej s jedálňou. Niečo ako jednoizbový byt. Keď evanjelista Lukáš píše, že Mária uložila Ježiša do jasiel, lebo pre nich nebolo miesto v hostinci, v gréčtine používa ten istý termín ako pre hornú sieň.

Vieme, že keď Ježiš vstal z mŕtvych, tak sa apoštoli skrývali. Otázkou je kde boli? Pravdepodobne tam, kde

slávil poslednú večeru. Keď Ježiš vystúpil do neba, apoštoli sa vrátili do Jeruzalema a opäť vystúpili do hornej siene, kde zotrvali na modlitbách spolu s Pannou Máriou a inými učeníkmi. Dokopy ich bolo približne 120 (porov. Sk 1, 15). Tu už môžeme aspoň kúsok vidieť prepojenie večeradla s Pannou Máriou.

Ako dostala pobožnosť večeradla súčasnú podobu? Dal jej ju Don Stefano Gobbi. Narodil sa v Dongu (provincia Como, Taliansko) 22. marca 1930. Vysvätený bol v roku 1964 a patrila do Spoločnosti sv. Pavla. V roku 1972 počas púte do Fatimy pocítil volanie Panny Márie, aby zhromaždil kňazov, ktorí privítali myšlienku zasvätiť sa jej Nepoškvrnenému Srdcu a chcuť byť zjednotení so Svätým Otcom a s Cirkvou. Z tejto vnútornej inšpirácie vzniklo Mariánske kňazské hnutie (MKH), ktorého úlohou je viesť ľudí (nielen kňazov) k zasväcovaniu sa Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Posolstvá, ktoré dostával, majú pomôcť žiť toto zasvätenie, zakladať Večeradlá modlitby a rozšíriť zmierne pobožnosti v prvé soboty (fatimské soboty). Od roku 1974 sa začali konať prvé Večeradlá modlitby a bratskej lásky medzi kňazmi a laikmi. Postupne sa rozšírili nielen v Európe, ale aj do všetkých častí sveta.

Cieľ týchto večeradiel je omnoho širší ako len modlitba ruženca a zasvätenie sa Nepoškvrnenému Srdcu Panny Márie. Po tom, čo na apoštolov zostúpil Duch Svätý a začali hovoriť novými jazykmi, začala rásť Cirkev, ľudia prijímali Ježiša ako Božieho Syna a dali sa pokrstiť. Duch Svätý takto dokázal to, čo by si nik z ľudí nevedel predstaviť. Bol to zázrak Turíc, ktorý sa zrodil vo večeradle. Tak chce Panna Mária zhromaždiť svoje deti aj v tejto dobe, tak ťažkej pre Cirkev, pretože len Duch Svätý môže spôsobiť zázrak milosrdnej Božej lásky, aby ľudia pochopili evanjelium a obrátili sa k svojmu Bohu a aby sa tak svet zachránil. Pri ohlasovaní evanjelia nejde o to, aby sme niekoho o niečom presvedčili. Nejde len o nejaké rozumové prijatie pravdy. Ide o to, aby sme druhým ponúkli skúsenosť spásy, skúsenosť s oslobodením, a to bez Ducha Svätého nezvládneme. Keď nás Panna Mária takto privedie cez večeradlá modlitby k novým Turícam, to bude triumf jej Nepoškvrneného Srdca, ktorý vo Fatime prisľúbila.

Dnes je večeradlo súčasťou púte vo Svätej Zemi. Asi všetky skupiny majú v pláne návštevu večeradla. Budova

večeradla je súčasťou bývalej obytnej časti starovekého Jeruzalema. Navonok nie je nijako nápadná. Nie je tam žiadny kostol ani synagóga, ani nič zvláštne – iba prázdna miestnosť s holými stenami. Napriek tomu je to dôležité miesto pre nás, kresťanov. Mnohé skupiny pútnikov, ktorí inklinujú k charismatickej obnove, sa tam často modlia a vyzývajú Ducha Svätého. Nech nás tieto informácie povzbudia, aby sme (nielen) pri najbližšej fatimskej sobote pamätali na tento cieľ. Počas pobožnosti fatimských sobôt sa nám môže zdať, že Duch Svätý je kdesi v úzadí. Síce večeradlo začneme vyzývaním Ducha Svätého, ale potom sa mu už nevenuje pozornosť a sme zameraní na Pannu Máriu prostredníctvom ruženca, litánií a zasvätenia sa jej Nepoškvrnenému srdcu. A pritom nás Panna Mária chce priviesť k naplneniu Duchom Svätým tak, ako apoštolov. A taktiež, aby sme sa podobali Pannu Márii v tom, aby sme aj my iných privádzali k otvoreniu sa Duchu Svätému, lebo udeľovanie Ducha Svätého je podstatný zázrak pri ohlasovaní evanjelia (porov. Hebr. 2, 4).

Ondrej Michalec - kaplán

Keď sme v minulom čísle písali o Jankovi Havlíkovi – budúcom slovenskom blahoslavenom, netušili sme, že už v nasledujúcom čísle bude známy tento veľký deň.

MISIJNÁ SPOLOČNOSŤ
SV. VINCENTA DE PAUL
— a —
BRATISLAVSKÁ ARCIDIECÉZA

PIATOK 30. 8.
BRATISLAVA

Kostol sv. Vincenta de Paul (Ružinov)

18.00 Svätá omša /
Záver deviatnika
19. 15 Večerný program
pre mladých / Adorácia

SOBOTA 31. 8.
ŠAŠTÍN

Areál baziliky

8.00 Ranné pásmo/
10.00 Svätá omša blahorečenia
12.30 Individuálne uctenie
relikvií
13.00 Program pre deti /
Moderovaná diskusia
14.00 NEZLOMNÝ -
program pre mladých
15.00 Korunka Božieho
milosrdenstva
15.30 Hudobný program
16.45 Svätý ruženec
s Vincentskou rodinou
18.00 Svätá omša v bazilike

NEDEĽA 1. 9.
BRATISLAVA

Kostol sv. Vincenta de Paul (Ružinov)

11.00 Ďakovná svätá omša
spojená s uložením relikvií

Sviatosť zmierenia
bude možné prijať
pred a počas svätých omší

www.janhavlik.sk

Pesničky, ktoré v JKS nenájdete:

Tentokrát vám prinášame text krásnej mariánskej piesne, ktorý pripomína udalosti vo Fatime na začiatku 20. storočia:

Ave, Ave, Ave Mária !

1. Keď žiaril a rozkvital trinásty máj,
zrel Kráľovnú, Máriu, fatimský kraj.

Ref.: Ave, Ave, Ave Mária,
Ave, Ave, Ave Mária!

2. Len zbožné tri deti ju uvidieť smú
a počuť ju v hodinu bezútešnú.

3. Svet v krvi sa od vojny topil a mrel,
lež Ježiša Matky hlas ľútosťou znel.

4. To pre hriechy Boží hnev padá na zem,
ja ružencom vašim ho uzmierniť chcem.

5. Vy obeť prinesiete za hriešny svet,
ja k pokoju vyvediem z vojny ho bied.

6. Tie nevinné deti si zvolila tam,
by skrze ne posolstvo zverila nám.

7. Ó, prestri svoj, Mária, nad nami plášť
by k Bohu sa vrátil, prosíme zvlášť.

8. My ružencom, pokáním, splníme sľub,
len dožič nám, Matička, do neba vstup.

Podrobné informácie o jeho živote, blahorečení, hrdinskom svedectve viery ale aj ďalšie zaujímavosti, modlitby a iné aktuality nájdete na osobitnej webovej stránke

Rok 2024 – Rok modlitby

Už od 21. januára 2024 prebieha v Katolíckej cirkvi Rok modlitby, vyhlásený pápežom Františkom. Rok modlitby je duchovnou prípravou na Jubilejný rok 2025. Na tento mimoriadny rok milosti je potrebné pripraviť sa intenzívnou, horlivou, skutočnou a úprimnou modlitbou. Preto celý rok 2024 je venovaný nielen modlitbe, ale aj znovuobjaveniu hodnoty osobnej modlitby a jej absolútnej potreby v živote každého človeka, Cirkvi a celého sveta.

Ale čo je to vlastne modlitba?

Ak by sme chceli počuť strohú neosobnú, neadresnú definíciu modlitby, tak ju nájdeme na populárnej internetovej Wikipédii: „Modlitba je obvykle slovný prejav kladného vzťahu k transcencii. Modlitba predpokladá nadľudskú bytosť, ktorá počuje a je schopná vypočuť. K modlitbe dochádza tam, kde má človek k Bohu, alebo s Bohom osobný vzťah, kde Boha poníma ako subjekt, s ktorým možno komunikovať.“

My kresťania sme, alebo by sme mali byť v ponímaní modlitby už na stovky „levelov“ vyššie od „googleovskej“ poučky. Vzorom, príkladom, ale najmä učiteľom správneho modlenia sa je pre nás samotný Pán Ježiš. Nový zákon je plný Ježišových lekcií školy modlitby. Pán Ježiš nám ukazuje, že neexistuje nič, za čo by sme sa nemohli modliť (samozrejme okrem hriechu). Ježiš nám prikazuje modliť sa vždy.

Čo teda znamená modliť sa? Modlitba je vždy obrátením sa na Boha v jednom alebo vo všetkých mnohostranných spôsoboch, v ktorých je nám dané robiť to: v slovách alebo bez slov, v myšlienke, v láske, v bolesti alebo v trápení, v radosť alebo v depresii, vo vďačnosti alebo v náreku. Neexistujú ohraničenia pre modlitbu a neexistuje definícia, ktorá by mohla vyčerpať jej plnosť, pretože

existujú tisíce spôsobov modlitby. Modlitba je slovom, no je aj načúvaním. Modlitba je žiadaním, no je aj prijímaním. Modlitba nie je našim darom Bohu, ale jeho darom nám!

Akú definíciu modlitby nám ponúka Katechizmus Katolíckej cirkvi?: „Kresťanská modlitba je zmluvný vzťah medzi Bohom a človekom v Kristovi. Je to činnosť Boha a človeka. Vychádza z Ducha Svätého a z nás, je celkom zameraná na Otca v spojení s ľudskou vôľou Božieho Syna, ktorý sa stal človekom.“ (KKC, § 2564); a ďalej: „V Novej zmluve je modlitba živým vzťahom Božích detí k ich nekonečne dobrému Otcovi, k jeho Synovi Ježišovi Kristovi a k Duchu Svätému. Milosť Kráľovstva je „kontemplácia svätej a vznešenej Trojice..., ktorá sa celá spája s celým duchom [človeka]“. Život modlitby teda znamená byť stále v prítomnosti trojsvätého Boha a v spoločenstve s ním. Toto spoločenstvo života je možné vždy, lebo krstom sme sa stali jedno s Kristom. Modlitba je kresťanská natoľko, nakoľko je spoločenstvom s Kristom a šíri sa v Cirkvi, ktorá je jeho telom. Jej rozmermi sú rozmery Kristovej lásky.“ (KKC, § 2565)

Čo nám v oblasti modlitby radí sv. Alfonz Mária de Liguori, veľký svätý odborník na modlitbu: „Modlitba musí byť neustálym a dôverným rozhovorom s Bohom. Nie modlitba, ktorá sa deje so strachom, hanbou, úzkosťou alebo, čo je ešte horšie, so smútkom či zatrpknutosťou. Modliť sa znamená byť v láske, dôvere a blízkosti s Bohom. Obraz, ktorý ponúka, je obrazom dialógu medzi priateľmi, ba dokonca s najbližším priateľom. Aby bola modlitba dôverná, musí byť častá a intenzívna.“

Ak máme neustále pochybnosti, či sa modlíme správne, či sa vieme dobre modliť, skúsme to ako Ježišovi učeníci (Lk 11 1):

„...Pane, nauč nás modliť sa...“

Spracovala: Alena Perželová

VRÁŤME BEHOM NÁDEJ RIMAVSKÁ SOBOTA, 15. JÚN 2024

V sobotu, 15. júna 2024, sa v Rimavskej Sobote uskutočnilo krásne charitatívne podujatie VRÁŤME BEHOM NÁDEJ!. Ako už z názvu vyplýva, všetci behu a chôdze chtiví mohli spojiť príjemné s užitočným.

Výťažok z benefičných bežeckých pretekov bol venovaný predčasne narodeným dvojčkám z Rimavskej Soboty Tomášovi a Oliverovi Kalászovcom. Hlavnou organizátorkou podujatia bola Marcela Vrábellová z nadácie “CHADIM'S CHARITY” (www.chadims-charity.eu/sk). Súčasťou programu bolo hudobné vystúpenie a tombola, či atrakcie pre najmenších. Podujatie vyvrcholilo vyhlásením vyzbie-

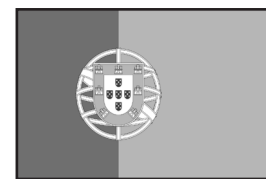

ranej peňažnej sumy, ktorá bola odovzdaná rodine a prispieje tak na nákladnú liečbu a rehabilitáciu detičiek.

Nuž, a kto preteky vyhral? Určite sú konkrétni pretekári, ktorí sa postavili na stupne víťazov a kompletne výsledky si môžete nájsť na webe; ale víťazmi sú určite všetci tí, ktorí prišli podporiť beh nádeje.

Spracovala: Alena Perželová

Predstavujeme pútnické miesta (nielen) na Slovensku.

Fa(á)tima (Portugalsko)

O tom, že Portugalsko je jedna z najkresťanskejších krajín Európy, svedčia nielen množstvá kostolov a náboženských sviatkov v tejto krajine, ale aj zaujímavé udalosti, ktoré sa začiatkom 20. storočia odohrali v blízkosti dnes rušného mestečka Fátima, ktoré leží asi 123 kilometrov severne od Lisabonu – hlavného mesta Portugalska v diecéze Leiria, uprostred pohoria Serra de Aire. Jej vznik je zahalený tajomstvom a zmieňuje sa o ňom len stará povesť. V roku 1158 bola väčšia časť Portugalska pod jarmom moslimov. Istú arabskú spoločnosť pri odchode z kaštieľa Alcácer napadla skupina portugalských rytierov. Arabi boli v bitke porazení, dámy zajaté a odvedené do mesta Santarém, sídla portugalského monarchu Dona Alfonsa Henriquesa. Jeden verný rytier si vyžiadal za odmenu ruku dcéry maurského guvernéra pod podmienkou, že prestúpi na kresťanskú vieru. Fátima súhlasila a prijala meno Ourena. Mesto, ktoré dostali od kráľa ako dar dostalo rovnaké meno. Dnes sa nazýva Ourém. Ourena zomrela v rozkveti mladosti. O niekoľko rokov prikázal opát kláštora preniesť jej pozostatky do dedinky, kde dal na počesť Madony postaviť malú kaplnku. Od tých čias sa dedinka nazýva Fátima. Tolko hovorí povesť.

Až do roku 1917 bola Fátima nenápadná dedinka, ale 13. mája toho istého roku sa všetko zmenilo. Vtedy sa totiž trom malým pastierikom Lucii, Františkovi a Hyacinte prvýkrát zjavila Panna Mária, ktorá im počas niekoľkých nasledujúcich mesiacov vyzradila tri zvláštne tajomstvá. Hovorili o ukončení 1. svetovej vojny, o zmene komunistického režimu v Rusku a tiež o atentáte na pápeža Jána Pavla II. Podľa zápiskov Lucie, ktorá sa ako karmelitánska mníška dožila vysokého veku, sa v deň záverečného zjavenia, 13. októbra, dostavilo na miesto niekoľko tisíc veriacich a uvideli „rotujúce slnko“, ktorého lúče dokázali vyliečiť prítomných chorých.

Ešte v roku 1916 sa vo Fatime na jar, leto a jeseň trikrát zjavil Anjel Pokoja, ktorého poslaním bolo pripraviť malých pastierov na zjavenie a neskoršie stretnutie s Matkou Božou. Anjel Pokoja prosí deti o modlitbu za obeť a mier na svete. Naučil malých pastierov, ako sa modliť, ako majú adorovať Ježiša a ako sa majú modliť pri adorácii.

Modlitba Anjela Pokoja z Fatimy:

„Môj Bože, verím v teba, klaniam sa ti, dúfam v teba a milujem Ťa! Prosím o odpustenie pre tých, ktorí neveria v teba,
10 HLAS SRDCA

Bazilika Panny Márie z Fátimy

neklaňajú sa ti, nedúfajú v teba a nemilujú Ťa! Najsvätejšia Trojica, Otec, Syn a Duch Svätý, hlboko sa ti klaniam a obetujem ti najsvätejšie Telo, Krv, Dušu a Božstvo nášho Pána Ježiša Krista, prítomného vo všetkých svätostánkoch sveta, na odprosenie všetkých urážok, ktoré sa ti dostávajú. Prosím Ťa obráť úbohých hriešnikov pre nekonečné zásluhy jeho Najsvätejšieho Srdca a na orodovanie Nepoškvrneného Srdca Panny Márie.“

Prvá národná púť do Fátimy sa konala v roku 1927 a baziliku, ktorá je neodmysliteľnou dominantou mariánskeho námestia začali stavať v roku 1928 a vysvätili ju v roku 1953. Bazilika sa vyznačuje vežou vysokou 65 metrov, nad ktorou je veľká bronzová koruna a krištáľový kríž. Bazilika Panny Márie z Fátimy bola dokončená v roku 1997 a nachádza sa na jednej strane námestia, ktoré je dvojnásobne väčšie ako rímske Námestie sv. Petra. V chráme stojí soška Panny Márie z Fátimy. V korunke má uloženú guľku, čo zranila sv. Jána Pavla II. počas atentátu v roku 1981. Neďaleko od bielomodrej sošky vidno tri sarkofágy a v nich ukryté telesné ostatky troch pastierikov.

Z druhej strany ho zdobí moderný Kostol Svätej Trojice a zboku Kaplnka zjavení. Pravdepodobne stojí na mieste, kde sa odohralo jedno z hlavných zjavení Panny Márie a denne sa tam konajú bohoslužby v rôznych svetových ja-

zykoch. Slovenčina nie je výnimkou. Svedčí o tom aj ponuka prospektov v neďalekej turistickej kancelárii. Kaplnku, v ktorej sa pôvodne zjavila Panna Mária, môžete navštíviť na ľavej strane námestia. Na 50. výročie prvej vízie, 13. mája 1967, sa dav pútnikov, ktorých počet sa odhaduje až na jeden milión, zhromaždil vo Fátime, aby si vypočul pápeža Pavla VI. slúžiť omšu a modliť sa za mier.

procesia vo Fátime

Dnes je Fátima najnavštevovanejším pútnickým miestom krajiny a jedným z najvýznamnejších nielen v Európe, ale v celom svete. Denne tam mieria tisícky veriacich, mnohí absolvujú cestu pešo, oblečení v reflexných vestách kráčajú po krajniciach ciest, iní prejdú záverečnú etapu, cez hlavné námestie pred bazilikou, kolenačky. Cieľom ich putovania je chrám. Pri návšteve Fátimy určite nevynechajte známe múzeum Museu de Cera de Fátima. Je to v podstate múzeum voskových figurín, znázorňujúcich výjavy fatimských zjavení. Celkovo ponúka múzeum 32 rôznych ucelených znázornení konkrétnych historických udalostí v chronologickom kontexte, súvisiacich so zjaveniami, pri ktorých bolo použitých 120 voskových sôch.

vstup do Museu de Cera de Fátima

Ešte pred vstupom do centra Fátimy, prípadne po jeho prehliadke, stojí za zastávku miesto Aljustrel, ktoré je dnes súčasťou mestečka, ale začiatkom 20. storočia išlo o samostatnú osadu. Tu žili tri deti - súrodenci František a Hyacinta, ako aj ich sesternica Lucia. Domy oboch rodín sú dnes prístupné návštevníkom z rôznych kútov sveta. Zaujímavejší, aj vďaka väčšej rozlohe, je dom Luciinej rodiny, patrí k nemu niekoľko hospodárskych budov, záhrada a v nej prekvapenie: korkový dub.

Aljustrel

V Portugalsku je síce týchto, pre nás exotických stromov, neúrekom, ale v oblasti Fátimy ich je pomenej. Krajina je najväčším svetovým producentom korku. Korková kôra sa zberá každých deväť rokov po tom, ako strom dovŕši 25 rokov. Vyrábajú sa z neho nielen zátky na fľaše, ale tiež opasky, pohľadnice, papuče alebo peňaženky. Vedeli ste, že korkový dáždňik by vás ochránil pred ohňom rovnako dobre ako pred dažďom?

Ako vieme, tohto roku sa púte do Fatimy zúčastnili aj veriaci z našej farnosti. O zážitkoch, ktoré so sebou priniesli sa dočítate na inom mieste aktuálneho čísla Hlasu Srdca.

Alena Perželová

To fakt? To naozaj?

Tentokrát sa v našej rubrike prenesieme o niekoľko storočí dozadu, presnejšie do obdobia, kedy žil a tvoril anglický básnik a dramatik William Shakespeare. On je totiž autorom slávneho sonetu 66, ktorý bol zverejnený prvýkrát v roku 1609 a aj keď autor pri jeho písaní vychádzal z romantických, melancholických a depresívnych pohnútok, neuveriteľná podobnosť so súčasnosťou je zarážajúca a právom sa sonet 66 Williama Shakespeara označuje aj ako nadčasový. Veď posúďte sami:

*Ustatý všetkým chcem len smrť! Chcem oddych!
Nech u dvier žobrat nevidím viac česť,
a niktošov na recepcie chodiť,
a čistotu, čo musí bahnom prejsť,
a metále, čo pripnú hlupákom,
a pannu, ktorú znásilňuje prasa,
a bezprávie, čo šliape na zákon,
a moc, čo nad bezbranným vypína sa,
a umelca, čo slúži despotu,
a tupca, čo vždy múdrych poučí,
a prostú pravdu bitú za prostotu,
a zlo, čo dobro drží v područí!
Ustatý všetkým rád to opustím - len teba nerád
zanechám tu s tým...*

(slovenský preklad: Ľubomír Feldek, zdroj: Literárne noviny)

Spracovala: Alena Perželová

ROK 2023 BOL ROK SVIATOSTÍ KRSTU A BIRMOVANIA V ROŽŇAVSKEJ DIECÉZE

Prinášame vám VI. katechézu (jún 2023) k Roku sviatostí krstu a birmovania:

ÚVOD DO KATECHÉZY PANNA MÁRIA – NAŠA MAMA

Jún je oddávna mesiacom zasväteným úcte Božského Srdca. Srdce je v biblickej reči najvnútornejšie miesto duše. Miesto, kde si manželia navzájom sľubujú vernosť na celý život, alebo kde kňaz a zasvätená osoba navždy vyslovujú Bohu svoje áno. Aj pri úcte k Ježišovmu Srdcu ide o Pánov vnútorný život. Ide o spoznávanie jeho najhlbšej povahy, jeho charakteru, jeho čností, chápanie jeho milosrdnej vykupiteľskej lásky. Preto je našou najkrajšou a najúprimnejšou formou úcty k Ježišovmu Srdcu nasledovanie Ježišových zámerov: nasledovanie jeho lásky k Otcovi, jeho lásky k Matke, jeho lásky k ľudstvu a stvorenstvu. Keď sa modlíme: „Ježišu, tichý a pokorný Srdcom, pretvor naše srdce podľa svojho Srdca!“ znamená to vlastne prosbu: „Urob moju povahu podobnú tej Tvojej!“ Aby sme lepšie spoznali podstatu jeho Srdca, musíme otvoriť Sväté písmo, lebo tam má úcta k Ježišovmu Srdcu svoj základ a pôvod. Evanjelium, ktoré hovorí o živote a účinkovaní nášho Spasiteľa, vlastne celé dýcha dobrotou Ježišovho Srdca. Sv. Gregor Veľký veľmi výstižne povedal: „V Božom slove sa stretáme s Božím Srdcom.“ Všetko, čo Pán hovoril a konal, povedal to a urobil to „s celým svojím Srdcom“. Iba jeden jediný raz hovoril Ježiš o svojom Srdci úplne priamo: „Učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom!“ (Mt 11, 29b)

KATECHÉZA KRV A VODA

Učiť sa od Ježiša a čerpať milosti z Jeho Srdca môžeme preto, že si ho nechal prebodnúť na kríži. Ján, ktorý stál pod krížom vedľa Bolestnej Matky Márie sa stal svedkom tejto udalosti: „No keď prišli k Ježišovi a videli, že je už mŕtvy, kosti mu nepolámali, ale jeden z vojakov mu kopijou prebodol bok a hneď vyšla krv a voda.“ (Jn 19 33-34). A tak ostáva Ježišovo Srdce otvorené pre všetkých. Krv a voda, ktoré vytryskli z Ježišovho Srdca, sú v podobe dvoch lúčov

znázornené aj na obraze Milosrdného Ježiša, ako sa zjavil svätej sr. Faustíne Kowalskej. Sám Pán Ježiš vysvetľuje význam týchto dvoch lúčov: „Svetlý lúč predstavuje vodu, ktorá omilostuje duše, červený lúč znamená krv, ktorá je životom duší. Lúče na tomto obraze znázorňujú krv a vodu, ktoré vytryskli z hĺbky môjho milosrdenstva vtedy, keď bolo moje srdce prerazené kopijou. „Šťastný, kto bude žiť v ich tieni“ (Denníček 299). Svetlý lúč teda znamená sviatosť krstu a zmierenia a červený lúč ostatné sviatosti, najmä Eucharistiu, ktorá v plnosti sýti naše duše. Tak ako sa Cirkev zrodila z vody a krvi, ktoré prúdila z prebodnutého boku Spasiteľa, tak sa jej synovia a dcéry rodia z krstu a ostatných sviatostí.

Z HISTÓRIE ÚCTA K BOŽSKÉMU SRDCU

Žiť ako pokrstený kresťan katolík teda znamená poznať, uctievať si a nasledovať čnosti Ježišovho Srdca. Veľmi pekne je to opísané v Litániách k Božskému Srdcu Ježišovmu, ktoré schválil pápež Lev XIII. v roku 1899. Tento pápež tiež 11. júna 1899 zasvätil svet Božskému Srdcu, čo on sám označil za „najväčší čin svojho pontifikátu“. Grófica Mária Droste zu Vischering (1863 – 1899), neskôr sr. Mária od Božského Srdca svojmu spovedníkovi 4. júna 1897 zverila: „Pán mi dal na vedomie, aby som sa na Svätého Otca, pápeža Leva XIII. obrátila s písomnou prosbou, aby celé ľudské pokolenie zasvätil Božskému Srdcu, aby boli biskupi a kňazi horlivejší, aby sa hriešnici obrátili, aby sa heretici a bludári vrátili späť do Cirkvi a aby i pohania rýchlejšie prijali túto milosť.“ Z Vatikánu však neprišla odpoveď. A tak napísala sr. Mária, napriek postupujúcemu bolestivému zápalu miechy a čiastočnému ochrnutiu, v decembri trasúcou sa rukou pápežovi Levovi XIII. opätovný list, „aby predsa len poskytol Pánovi útechu, ktorú si žiada, a aby daroval úcte jeho Najsvätejšieho Srdca nový rozkvet“. O niekoľko mesiacov, na Veľkú noc 1899, oznámil pápež zasvätenie sveta a Máriiným rodičom počas súkromnej audiencie povedal: „Odkážte vašej dcére, že toto rozhodnutie som urobil na základe toho, čo mi dala na vedomie. Dúfam, že toto zasvätenie sveta prinesie čo najväčšie milosti.“ 11. júna 1899 deň pred začatím Jubilejného roka 1900, pápež Lev XIII. zasvätil celé ľudské pokolenie Najsvätejšiemu Ježišovmu Srdcu. Zasvätenie znamenalo podriadenie sa kráľovskej vláde Krista a uznanie ho za svojho Pána. Myšlienka zasvätenia sa Najsvätejšiemu Srdcu Ježišovmu sa rýchlo rozšírila do celého sveta. Jej rozvinutím bol v roku 1925 Piom XI. vyhlásený sviatok Ježiša Krista Kráľa, ktorý v roku 1969 pápež Pavol VI. povýšil na slávnosť. V tento deň sa celá Cirkev modlí zasvätenie ľudského pokolenia Božskému Srdcu Ježišovmu.

FORMÁCIA FORMOVAŤ SRDCIA DETÍ

Najkrajšou formou úcty k Ježišovmu Srdcu je, keď sa učíme jeho čnosti. A to je aj úlohou rodičov a krstných rodičov, formovať detské srdcia, viesť deti k rozvoju ich osobnosti. Tak, ako sa každé dieťa musí naučiť čítať a písať, je rovnako dôležité odovzdať mu základy našej viery. Na príklade rodičov a krstných rodičov má dieťa vidieť a pochopiť, čo je pravá láska, teda ako z lásky k Bohu milovať blížneho. Je pekné, keď sa v rodinách pestuje láska k chudobným, celkom konkrétnym odriekaním si vecí, hračiek, sladkostí, oblečenia, prípravou balíkov pre núdznych, prijatím detí bez domova na letné prázdniny, alebo návštevou niektorého zo zariadení sociálnych služieb pre deti alebo seniorov. Pretože sa dnes kladie tak malý dôraz na formovanie srdca, ľudia sa stávajú stále viac neschopnými vstupovať do plnohodnotných vzťahov v manželstve, alebo v zasvätenom živote či kňazstve. Moderný človek stráca schopnosť súcitu, empatie a nedokáže už prinášať obety, ktoré so sebou prináša každodenný život. Vedci dokonca preukázali zmeny na mozgu detí žijúcich v dobe moderných technológií. Nadmerné trávenie času pred obrazovkami a monitormi ohrozuje ich zdravý rozumový rozvoj. Čo chceme mať z našich detí a mladých? Ak aj majú mladí ľudia veľa v hlave, žiaľ často majú veľmi málo v srdci. Aj človek, ktorý veľa vie, môže byť pre ľudstvo neužitočným, ba dokonca škodlivým, ak na základe vedy nerešpektuje Božie prikázania. Ak má mať naša spoločnosť budúcnosť, potrebujeme vychovať dobrých šlachetných kresťanov, ktorí sú si vedomí, že všetka múdrosť má svoj pôvod v Bohu. Preto je tak nesmierne dôležité starať sa o formáciu srdca detí a mladých.

SLÁVENIE KRSTU SLOVÁ POVZBUDZUJÚ, PRÍKLADY TIAHNU

K formovaniu srdca neodmysliteľne patrí dôverovať v odpustenie, zmieriť sa a začať vždy nanovo, tak akoby sa nebolo nič stalo, nezotrávať v zranení, ale nechať sa uzdraviť Ježišovou láskou. Jednou z najvzácnejších vecí, ktoré môžu rodičia odovzdať svojim deťom je tiež: niečoho sa vzdať, obetovať niečo z lásky k druhému. Keď vstúpíme dieťaťu tento postoj, položíme základ pre jeho šťastie. Lebo podstatou pravej lásky je sebadarovanie. Tak nás Pán Boh stvoril. Čím viac sa človek dáva, tým viac je naplnený. Naučme naše deti robiť veci, ktoré sú pre nich náročné, z lásky k Ježišovi. Dobrou príležitosťou je príprava na Vianoce, keď zbierajú „slamky do jasiel“, aby mal Ježiško teplo ustlané, alebo počas pôstneho obdobia v zameraní na Ježišovo vykupiteľské dielo lásky, či rovnako sa dá využiť aj mesiac jún, kedy môžu deti prinášať malé obety, modlitby, robiť dobré skutky, a tak utešovať Božské Srdce prebodnuté pre nás kopijou. Príkladom nech sú im sväté deti, ktoré často s heroickým zápalom robili všetko pre to, aby robili radosť Pánu Bohu, aby utešovali Pána Ježiša a Pannu Máriu. Rozprávajme našim deťom a krstným deťom o Lucii, Františkovi a Hyacinte z Fatimy, o Dominikovi Saviovi, Márii

Goretti, o Carlovi Acutisovi a Anke Kolesárovej, o Laure Vicuni, Tarziciovi...

KRSTNÝ PATRÓN

Prvá otázka, ktorú pri obrade krstu kňaz kladie rodičom, znie: „Aké meno dávate svojmu dieťaťu?“ Na prvé počutie sa zdá zbytočná, veď meno dieťaťa matka oznámila už pri narodení a bolo zaregistrované na matričnom úrade. Táto otázka má však hlboký biblický základ. V prvej knihe Svätého písma v Knihe Genezis je scéna, ako Boh priviedol k Adamovi všetky zvieratá, aby videl, ako ich pomenuje. Nejde o to, že zvieratá konečne majú svoje meno: pes, kohút, mačka... Je to obrazné rozprávanie. V Biblii dať niekomu meno znamená, že mu je zverený do opatery. Týmto preneseným významom chce svätopisec povedať, že človeku bola zverená starosť o tento svet, aby ho chránil a zveľadľoval. Pri Ježišovom narodení anjel hovorí Jozefovi: „Dáš mu meno Ježiš...“, čo znamená: Jozef, toto Božie dieťa je ti zverené. Keď pri krste rodičia vyslovia meno dieťaťa, je to podobný odkaz: „Vám sa zveruje toto dieťa.“ Nie je to poukázanie iba na zabezpečenie jeho biologických potrieb, ale na celkovú starostlivosť – citovú aj duchovnú. Stať sa rodičom je nádherné a vznešené povolanie byť spolupracovníkom na stvoriteľskom úkone samotného Boha. Dostať meno znamená vystúpenie z anonymity. Boh volá človeka po mene. Prorok Izaiáš uvádza tieto Božie slová: „Teraz však toto hovorí Pán, tvoj stvoriteľ, Jakub, tvoj tvorca, Izrael: Neboj sa, veď ťa vykúpim, po mene ťa zavolám, ty si môj“ (Iz 43, 1). V Svätom písme máme príklady, keď Boh zmenil meno, napríklad Abrama na Abrahám, Šimona na Peter. Zmeniť meno znamená pozvať človeka k novému poslaniu. Preto pri vstupe do zasväteného života v niektorých reholiach dostávajú kandidáti nové meno. Podobne je to pri voľbe pápeža, alebo pri sviatosti birmovania. Je to nové poslanie, ktoré kresťan dostáva od Boha. Preto dať pri narodení dieťaťu meno, nemá byť výsledkom módnjej vlny alebo nejakých spoločenských „nálad“. Meno zostáva na celý život. Sú ľudia, ktorí sa práve z tohto dôvodu dlho nevedeli „zmieriť“ s menom, ktoré im vybrali rodičia pri narodení. Milí rodičia, vyberajte meno pre Vaše dieťa starostlivo a múdro. Nech je to meno svätca či už zo Svätého písma alebo z dejín kresťanstva. Môže to byť aj svätec, ktorý je vo Vašej rodine, rode, farnosti či diecéze v osobitnej úcte. Rovnako to platí aj pre sviatosť birmovania!

PROFIL KRSTNÉHO RODIČA KRSTNÝ RODIČ

Pomáhať rodičom pri výchove dieťaťa vo viere a formovaniu jeho srdca je vážna a neľahká úloha. Vyžaduje si, aby ten, kto má byť krstným rodičom, sa sám snažil žiť podľa katolíckej viery a bol pre dieťa dobrým príkladom. Sú však aj právne usmernenia a požiadavky, ktoré nám prekladá Kódex kánonického práva (CIC): Úlohou krstného rodiča je dospelému krstencovi pomáhať pri uvedení do kresťanského života a pri krste dieťaťa.

priniesť ho spolu s rodičmi na krst a takisto sa usilovať, aby pokrstený viedol kresťanský život zodpovedajúci krstu a aby verne plnil záväzky, ktoré s ním súvisia (porov. CIC, kán. 872.)

kán. 873 – Za krstného rodiča sa má brať iba jeden krstný otec alebo iba jedna krstná matka, alebo krstný otec a krstná matka.

kán. 874 – § 1. Aby niekto mohol prijať úlohu krstného rodiča, je potrebné:

1. aby ho určil sám krstenec alebo jeho rodičia, alebo ich zástupca, alebo ak títo chýbajú, farár alebo vysluhovateľ a aby bol schopný a mal úmysel plniť túto úlohu;

2. aby zavŕšil šestnásty rok života, ak diecézny biskup nestanovil iný vek alebo ak sa farár alebo vysluhovateľ domnievajú, že z oprávneného dôvodu treba dať výnimku;

3. aby bol katolík, pobirmovaný, už prijal najsvätejšiu Eucharistiu a viedol život zodpovedajúci viere a úlohe, ktorú má prijať;

4. aby nebol postihnutý nijakým kánonickým trestom zákonne uloženým alebo vyhláseným;

5. aby nebol otcom alebo matkou krstenca.

Je to vždy veľký dar, keď nás niekto požiada, aby sme boli krstným otcom / krstnou matkou ich dieťaťa. Je to prejav lásky k našim blízkym, ale aj služba Bohu. Je to poslanie, ku ktorému nám Boh udeľuje potrebné milosti, aby sme spolu s krstným dieťaťom kráčali na ceste viery. Každý, kto prijme túto výzvu a zodpovednosť, to robí navždy, pretože sme Božím dieťaťom na večnosť!

MODLITBA KRSTNÉHO RODIČA

Nebeský Otče, ty nás v Kristovi žehnáš všetkým nebeským duchovným požehnaním. Vyvolil si si nás, aby sme boli pred tvojou tvárou svätí a neporušení v láske. Prosím ťa za brata, ktorý mi bol zverený (za sestru, ktorá mi bola zverená) pri jeho (jej) krste, aby som ho (ju) ako krstný otec (krstná matka) sprevádzal(a) svojím príkladom a modlitbou. Prosím ťa, aby skrze tvojho Ducha mocne zosilnel jeho (jej) vnútorný človek. Daj, nech Kristus skrze vieru prebýva v jeho (jej) srdci, aby zakorenený(á) a upevnený(á) v láske mohol (mohla) poznať Kristovu lásku, presahujúcu každé poznanie. Nech žije dôstojne podľa povolania, ktoré sa mu (jej) dostalo. Nech rozvíja duchovné dary, ktorými ho (ju) obdaroval Kristus. Nech je verný(á) kresťanskému poslaniu, ktoré má plniť na budovanie Kristovho tela, ktorým je Cirkev. Nech žije podľa pravdy a v láske všestranne vrasť do Krista. AMEN.

PRÍBEH

BOHÁČ S KAMENNÝM SRDCOM

Nasledujúci príbeh sa odohráva v meste Myra. V jednom domu tu žije istý Avarizzo. Pretože bol vždy nevlúdny, ľudia hovorili: „Avarizzo má srdce z kameňa. Chce byť vždy najväčší, najbohatší, prvý. On sa stará len o seba.“ Ako sa to stalo? Jedného dňa Avarizzo počuje hlas, ktorý mu našepkáva: „Urobím z teba najbohatšieho a najmocnejšieho muža

v meste., ak budeš chcieť.“ Avarizzo okamžite odpovedá: „Áno, áno, nič by ma nepotešilo viac.“ Hlas pokračuje: „Dobre, ale bude ťa to, samozrejme, niečo stáť. Daj mi svoje srdce z lásky a ja ti na oplátku dám srdce z kameňa. Srdcom z kameňa môžeš dosiahnuť čokoľvek. Nemusíš sa o nikoho báť. Staneš sa bohatým a mocným.“ Avarizzo nemusí dlho premýšľať. Svoje ľudské srdce vymení za srdce z kameňa. Odteraz je už len zlý. Každý sa ho bojí. Nikto ho už ne navštívi. Je mocný a bohatý, ale úplne sám. Biskup Mikuláš tiež žije v meste Myra. Pozná ľudí vo svojom meste, veľkých, malých, starých, mladých, bohatých aj chudobných. Pozná aj Avarizza s kamenným srdcom. Mikuláš si pamätá slová zo Svätého písma: „Božia láska je rozliata v našich srdciach.“ Chce priniesť bohatému kupcovi Božiu lásku, ako to robil Pán Ježiš. Takže ide do Avarizzovho domu. On so svojím tvrdým srdcom nemôže ani pozrieť biskupovi Mikulášovi do očí. Biskup sa na neho srdečne usmieva a hovorí: „Božia láska je rozliata v tvojom srdci!“ Avarizzo na to nie je pripravený. Pozdrav zasiahne jeho chladné srdce. Áno, chýba mi láska, pomyslí si. Už nemám žiadnu lásku. A pýta sa: „Kde si môžem kúpiť lásku?“ Mikuláš mu odpovedá: „Môžeš sa stať opäť šťastným, ak rozdáš svoje peniaze chudobným. Choď, vyhľadaj chorých, hladných a núdzných ľudí a pomôž im!“ Avarizzo urobil ako mu Mikuláš poradil a s každým dobrým slovom a každým dobrým skutkom sa mu pomaly roztápal kameň v hrudi a on opäť pocítil svoje srdce.

RODIČOM KONKRÉTNE KROKY

1. Ak máte doma obrazy krstných patrónov vo vašej rodine, dajte ich počas tohto mesiaca na čestné miesto, zažnite sviecu a v modlitbe ich proste o pomoc.
2. Vytvorte si jednotlivo alebo celá rodina vlastné krátke „litánie“ k svätcom, ktorých máte v osobitnej úcte.
3. Ak nemáte obraz alebo sochu svojich krstných patrónov, nájdite si ich na internete, prečítajte si ich krátky životopis a zapamätajte si aspoň základné údaje z ich života (kedy a kde žili, v ktorej čnosti vynikali, čoho sú patrónom, aké majú atribúty).
4. Súčasťou formácie srdca je naučiť sa prinášať malé obety z lásky. Nájdite spôsob ako v tomto mesiaci spolu s deťmi môžete urobiť niečo z lásky k Božskému Srdcu Ježišovmu.
5. Pomodlite sa za svojich krstných rodičov a ak vy sami ste krstným rodičom niekoho, pomodlite sa za svoje krstné dieťa.

Prevzaté z oficiálnej stránky Biskupstva Rožňava www.burv.sk

**„Ten, kto verí, nepotrebuje
vysvetlenie. A ten, kto neverí,
tomu nepomôže žiadne vysvetlenie.“**

sv. Tomáš Akvinský

25 ROKOV KRISTOVÝM KŇAZOM

Posledný júnový utorok sa stretli spolužiaci nášho pána dekana v našej farnosti. Ďakovnú sv. omšu za dar 25 rokov kňazstva celebrol jeden z prítomných spolužiakov, Mons. Marek Forgáč, košický pomocný biskup.

Dňa 19. júna 2024 si náš pán dekan vsdp. Rastislav Polák (a my s ním) pripomenul významné výročie – uplynulo totiž presne 25 rokov od jeho kňazskej vysviacky.

Sviatosť kňazstva prijal 19. júna 1999 v rožňavskej Katedrále Nanebovzatia Panny Márie z rúk vtedajšieho rožňavského biskupa Mons. Eduarda Kojnoka. Svoju primičnú sv. omšu slúžil o týždeň neskôr, presnejšie 26. júna 1999, v rodnom kraji – vo farskom Kostole Najsvätejšieho Mena Ježiša a Márie v Nižnej Šebastovej – mestskej časti Prešova. Jeho prvou „kapláňkou“ bola farnosť Krompachy, kde strávil 2 roky, nasledovala farnosť Žakarovce. V rokoch 2004 až 2013 pôsobil v Rožňave. V roku 2013 pôsobil ako administrátor v Lučenci a v roku 2014 ako administrátor v Jesenskom. Nuž a od roku 2015 je v Rimavskej Sobote a my – veriaci Soboťania – sme za to Pánu Bohu veľmi vďační. Okrem toho od roku 2022 do júna tohto roku pôsobil ako generálny vikár Rožňavskej diecézy. Ak chcete zistiť presnejšie, kde všade, v akých komisiách či radách pôsobil, či pôsobí navštívte oficiálnu stránku Biskupstva v Rožňave, konkrétne sekciu Schematismus – kňazi. V roku 2023 sa stal laureátom Ceny mesta Rimavská Sobota.

Milý pán dekan Rastislav,

dovoľte teda aj nám z Hlasu Srdca, aby sme Vám v mene svojom, ale samozrejme aj v mene našich čitateľov, z celého srdca poďakovali za Vašu doterajšiu obetavú službu našej farnosti a do ďalších rokov Vám popriali hojnosť Božieho požehnania, Pánovej pomoci, zdravia, vytrvalosti, entuziazmu, spokojnosti, ale aj radosti pri plnení úloh, ktorými Vás poveruje náš Pán, a aby ste ešte dlho pôsobili medzi nami tu v Rimavskej Sobote. Ak by si to však Všemohúci „náhodou rozmyslel“, kdekoľvek budete, rozdáajte všade svoj večný optimizmus, zvestujte Pána svojim nezameniteľným ľudským prístupom a Vám vlastným úžasným humorom.

My Vám toto všetko vyprosujeme a budeme vyprosovať v našich modlitbách.

Farská púť do FATIMY

10. – 14. apríl 2024

FATIMA - je jedno z najznámejších pútnických miest na svete. Stala sa známym pútnickým miestom potom, ako sa tu Panna Mária zjavila trom deťom, Františkovi, Jacinte Marto a Lúcii dos Santos na mieste nazývanom Cova da Iria.

V stredu skoro ráno (neviem či bolo ešte ráno alebo noc) sme sa stretli pred poštou v Rimavskej Sobote a tam začala naša púť do Fatimy. Najskôr sme sa hromadne premiestnili na letisko do Budapešti. Tam sme sa stretli s našim skvelým sprievodcom Peťom a s jeho ocinom. Skontrolovali sme doklady, odovzdali batožinu a mohli sme odletieť... výhľady boli fantastické. ☺ Približne okolo obeda sme pristáli v Lisabone, v hlavnom meste Portugalska.

Lisabon – čo treba vedieť:

- je však menšie ako naša Bratislava, no napriek tomu je veľmi populárne.
- Má čarovnú architektúru s arabskými prvkami, ornamentálnymi motívmi manuelského slohu, nostalgickou atmosférou, ktorá sa nesie starými uličkami, kde sa mieša so sviežim morským vzduchom a vetrom.
- Gigantickou riekou Tejo sa kedysi niesla loď Vasca da Gamu na šíri Atlantik.
- Patrí mu ostrov Madeira a Azorské ostrovy.
- Z východnej strany je jeho jediným susedným štátom Španielsko.
- Pobrežie je dlhé 848 km a pozostáva ako z útesov, tak aj z pekných pláží. Do mora sa však vrhajte opatrne, nakoľko tu je stále silný vietor a vlny sú skutočne vysoké. O to radšej sem prichádzajú návštevníci pozorovať surfistov.
- Neodmysliteľnou súčasťou dopravy v meste sú historické električky. Jazdy stále zachovalými električkami Gloria, Laura a Bica vám ušetrí energiu pri chôdzi v strmých uličkách. Tieto električky nie sú len ozdobou mesta, ale krásia aj suvenírové predmety v podobe magnetiek, pohľadníc či vejárov. Najpopulárnejšou je električka č. 28.
- Lisabonu patrí cena za Európske hlavné zelené mesto v roku 2020. Lisabon je silný hlavne v oblasti udržateľného využívania pôdy, udržateľnej mestskej mobility (doprava), zeleného rastu a ekologických inovácií, prispôsobenia sa zmene klímy a odpadu.
- Má jednu z najväčších sietí nabíjacích staníc pre elektromobily.

- Má jasnú víziu udržateľnej mestskej mobility s opatreniami na obmedzenie používania áut. Lisabon spustil systém zdieľania bicyklov, pričom dve tretiny vozového parku tvoria elektrické bicykle. Až 93,3 % ľudí v Lisabone býva do 300 m od zastávky verejnej dopravy a 76 % obyvateľov mesta má v okruhu 300 m oblasť zelene.

- Lisabonský Most Vasca da Gamu je najdlhší v Európe.

Z letiska sme sa autobusom prepravili do štvrte BELÉM, ktorá je ozdobou Lisabonu. Jej meno nesie odkaz po biblickom Bethleheme a **Belémska veža** v minulosti slúžila ako pevnosť a maják pre lode plávajúce po rieke Tejo a vítala moreplavcov vracajúcich sa za oceánskych výprav. Dominantou Belému je, okrem Belémskej veže, aj **Hieronymovo opátstvo** - Monastério dos Jeronimos, veľmi krásne opátstvo, nakoľko už bolo dosť hodín a bol tam neskutočný rad, do vnútra sme sa nedostali. Opátstvo je miestom posledného odpočinku Vasca da Gamu. Obe miesta sú zaradené v zozname UNESCO.

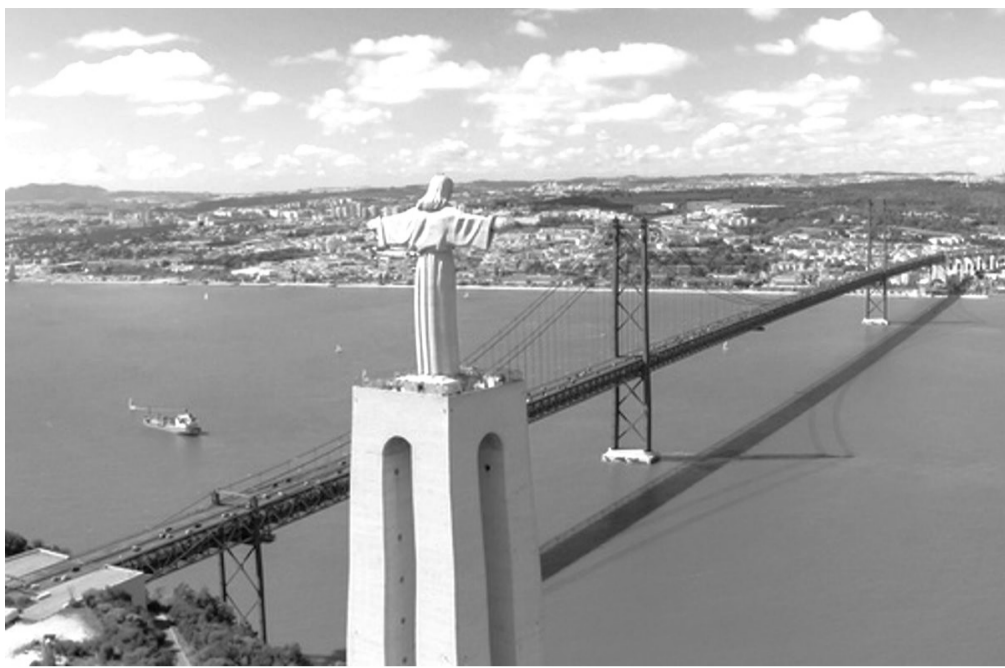

Táto oblasť je veľmi známa aj tradičnými koláčikmi Pastéis de Belém. Predajňa funguje od roku 1837 a uchováva si tajomný recept na originál tohto koláčika. Mali sme tú možnosť tam

byť a koláčiky vyskúšať - boli fantastické a nebol tam vtedy až taký dlhý rad ☺ (každý z koláčikov je vyrobený ručne). BOL FANTASTICKÝ !!!

Ďalej sme sa presunuli k ďalšej ikone tohto miesta, ktoré je súčasťou pamiatkových pohľadníc či magnetiek, je to most Ponte 25. de Abril nad riekou Tejo. Bol postavený v roku 1966 a svojou farbou a konštrukciou pripomína symbol San Francisca, most Golden Bridge. Pri Moste na pevnine sa na 82 metrov vysokom podstavci týči 28 metrov vysoká socha Ježisa Krista, Cristo Rei. S rozprestretými pažami pripomína brazílsku sochu Cristo Redentor v Rio de Janiero a symbolizuje ochrancu najväčšieho mesta Portugalska, jeho obyvateľov a návštevníkov.

Nedaleko od mostu na brehu rieky Tejo je veľký pamätník, ktorý oslavuje portugalských prieskumníkov a vizionárov v 15. a 16. storočí, ktorí budovali najsilnejší námornícky národ svojej doby. Je to 52 metrov vysoký pamätník, na oboch stranách je 16 postáv (celkom 33), ktoré predstavujú postavy zo spomínaného obdobia. Medzi nich patria panovníci, prieskumníci, kartografi, vedci a misionári. Každá postava je navrhnutá tak, aby ukazovala pohyb vpred.

Neskôr sme sa presunuli do kostola sv. Antona Paduánskeho, ktorý sa v roku 1195 v Lisabone narodil a patrí medzi najvýznamnejšie postavy Katolíckej cirkvi a je uznávaným učiteľom cirkvi. Jeho životná cesta, ktorá ho viedla z Portugalska cez Maroko až do Talianska, je príbehom hľadania, vzdelávania a neúnavného šírenia viery.

Anton zomrel 13. júna 1231 v Arcelle pri Verone v Taliansku a v roku 1946 bol vyhlásený za učiteľa cirkvi, čím sa zdôraznil biblický a liturgický charakter jeho kázni.

Tu naša návšteva Lisabonu končí, príjemne unavení z cesty a prehliadky mesta sme sa autobusom presunuli do Fatimy. Ubytovali sme sa a navečerali a tí, ktorí ešte vládali sme sa presunuli na veľké námestie k Panne Márii a zúčastnili sme sa modlitby ruženca a sprievodu, ktorý býva každý deň a išli sme si oddýchnuť.

Tu naša návšteva Lisabonu končí, príjemne unavení z cesty a prehliadky mesta sme sa autobusom presunuli do Fatimy. Ubytovali sme sa a navečerali a tí, ktorí ešte vládali sme sa presunuli na veľké námestie k Panne Márii a zúčastnili sme sa modlitby ruženca a sprievodu, ktorý býva každý deň a išli sme si oddýchnuť.

Na druhý deň ráno sme sa vybrali do kláštora v mestečku Batalhe. Najskôr sme sa posilnili kávičkou a koláčikom a potom sme sa vybrali do útrob manulínskeho kláštora - Kláštora Panny Márie Víťaznej, ktorý dal postaviť kráľ

João I., ako prejav vďaky za portugalské víťazstvo v bitke pri Aljubarrote proti Kastíľčanom. Kláštor bol v roku 1983 zapísaný do zoznamu svetového dedičstva UNESCO.

Okrem toho bol v júli 2007 vyhlásený za jeden zo „7 divov Portugalska“ a v roku 2016 získal štatút národného panteónu.

Po prehliadke sme sa presunuli do najväčšieho kláštora v Portugalsku do mestečka Alcobaca. Je to stredoveký cisterciánsky kláštor zapísaný od roku 1989 na zoznam svetového kultúrneho dedičstva UNESCO s najväčším gotickým kostolom v Portugalsku. Kláštor spolu s kostolom patrí medzi prvé gotické stavby v Portugalsku a taktiež je jedným z prvých kláštorov cisterciánskeho rádu v tejto krajine. Veľmi zaujímavá tam bola kuchyňa s pecou a kláštor bol zdobený typickou portugalskou mozaikou.

Presunuli sme sa na pobrežie Atlantického oceánu, kde sme mali krásny výhľad na oceán, ktorý podľa mňa bol úchvatný. Ocitli sme sa v rybárskej dedinke Nazaré, ktorá dnes láka najmä milovníkov adrenalínu. Toto miesto je známe pre svoje obrovské a nebezpečné vlny, ktoré

privádzajú mnoho surferov z celého sveta. Dôvodom vln je najväčší podmorský kaňon Európy s hĺbkou 5 000 m, ktorý dokáže v kombinácii s morským prúdom a silným vetrom vytvoriť vlny gigantických rozmerov vysokých aj 35 metrov.

kom meste v 12. storočí.

V dedinke sme navštívili aj Svätyňu Panny Márie z Nazaré, ktorá je najstaršou mariánskou svätyňou v Portugalsku. Je to Veľkolepý barokový kostol zo 17. st., ktorý je takmer taký významný ako kostol vo Fatime. Podľa legendy prišla do mesta vo 4. st. drevená socha Panny Márie, ktorú priniesol jeden z mníchov zo Svätej zeme. Prvý kostol bol postavený v tomto portugalskom meste v 12. storočí.

Uchodení a zdravo unavení sme prišli do Fatimy, kde sme mali večeru a potom, kto ešte vládol, išiel k Panne Márii na modlitbu posvätného ruženca a na sprievod.

Tretí deň sme vraj mali mať oddychový deň vo Fatime, ale kto tam bol tak vie, že to nie je také oddychové. ☺

Svätú omšu sme mali v Kaplnke Zjavenia Panny Márie, ktorá je vybudovaná na mieste zjavenia Panny Márie a konajú sa tu sv. omše celý deň v rôznych jazykoch sveta. Potom sme spolu s našim sprievodcom začali prehliadku Baziliky Panny Márie Ružencovej, ktorá bola konsekrovaná v roku 1953 a v ktorej sú uložené pozostatky všetkých troch vizionárov - sv. Františka, Hyacinty a sestry Lucii.

Oproti Bazilike Ružencovej Panny Márie je postavená moderná Bazilika Najsvätejšej Trojice, pod ktorou sú rôzne kaplnky, kde bývajú sväté omše pre väčšie skupiny pútnikov. Je tam aj kaplnka s celodenne vyloženou Sviatosťou oltárnou. Bazilika Najsvätejšej Trojice je štvrtý najväčší katolícky kostol na svete.

Obidve baziliky od seba delí obrovské námestie, ktoré je vraj dvakrát tak veľké, ako je námestie vo Vatikáne a pojme až pol milióna pútnikov z celého sveta.

Po prehliadke sme už mali osobné voľno, možnosť na stíšenie, pomodlenie sa a možno len tak byť... Ale aj priestor na dodatočné maličké nákupy suvenírov pre našich najbližších.

Obidve baziliky boli pre mňa výnimočné, ale neviem čím to bolo, ale taký pokoj som asi najviac cítila v Bazilike Panny Márie Ružencovej.

Večer sme boli na svätom ruženci a sprievode, kde sme mali možnosť pomodliť sa aj v slovenskom jazyku štvrtý deň - 5x Zdravas Mária. Za nás sa modlila Evička Ulická, ktorá počas tejto púti oslávila krásne životné jubileum.

V sobotu, čo bol náš štvrtý deň púte, sme mali ráno svätú omšu a po nej sme sa stretli pred hotelom a išli sme pešo na Krížovú cestu. Tá viedla krásnym chodníčkom, odkiaľ chodili deti od svojich rodných domčekov na miesto, kde sa im zjavovala po dobu 6 mesiacov Panna Mária. Nečakala som, že tam bude toľko ľudí, napriek tomu teplu. Krížová cesta vedie veľmi pekným prostredím, kde bolo veľa zelene.

Zastavili sme sa aj na mieste **Valinhos** - kde stojí kaplnka so sochou Panny Márie. Na tomto mieste sa trom Fatimským deťom zjavila Panna Mária 19. augusta 1917, aby im nahradila stretnutie z 13. augusta, kedy nemohli prísť do Cova da Iria, pretože deti boli väznené na hrade vo Vila Nova de Qurém.

Ďalším významným miestom neďaleko od krížovej cesty je miesto Loca do Anjo, kde boli zjavenia Anjela strážneho Portugalska, ktorý deti pripravil na stretnutie s Pannou Máriou a podal im aj sväté prijímanie. Na pamiatku zjavenia tu stojí súsošie pripomínajúce túto udalosť.

Po skončení krížovej cesty sme sa po chodníku prešli do malej dedinky Aljustrel, z ktorej pochádzali Lucia, František a Hyacinta. Domček sestry Lucie bol v rekonštrukcii, tak sme sa tam nevedeli dostať len sme si ho odfotili ale príbytky Františka a Hyacinty sme mohli pozrieť aj zvnútra.

V dedine nám náš sprievodca vybavil aj v jednom obchodíku ochutnávku portského vína. ☺

Nedeľa bol náš posledný deň v Portugalsku. V skorých ranných hodinách sme mali sv. omšu, po nej sme sa naraňajkovali a išli sme na letisko. Mali sme veľmi pekné výhľady a šťastlivo sme s Božou pomocou došli domov. ☺

Na záver tohto siahodlhého článku (tak dlhý som ešte asi ani raz nenapísala ☺), ale chcela som, aby ste vedeli kde sme boli, čo sme videli a tak možno aj pár obrázkov aby ste si to vedeli predstaviť), by som chcela poďakovať:

1. nášmu pánovi dekanovi Rastislavovi, ale aj našim sprevádzajúcim duchovným, pánovi farárovi Patrikovi Balázsovi a pánovi kaplánovi Števkovi Balážovi, ktorých všetci dobre poznáte; za ich duchovné slová počas svätých omší, za vedenie krížovej cesty a za všetko, čo pre každého jedného z nás spravili, čím nás povzbudili a vypočuli.

2. Veľké ďakujem patrí aj všetkým nám - účastníkom púte. Myslím si, že sme vytvorili veľmi pekné spoločenstvo aj napriek tomu, že nie všetci sme boli z farnosti Rimavská Sobota.

3. Ďakujem patrí aj nášmu sprievodcovi Peťkovi a jeho ocinovi, ktorý urobil veľa krásnych fotiek.

A možno teraz poďakovanie tak sama za seba ☺. Ďakujem všetkým, ktorí mi pomohli, bála som sa, že či to dám, no lepšie to dopadnúť ani nemohlo. Za mňa to bolo super!

Panna Mária sa postarala ako prvá a vy ste ju potom doplnili. Všetkým veľmi pekne ĎAKUJEM♥.

Záver od sv. Jána Pavla II.

Oddanosť Panne Márii bola neoddeliteľnou súčasťou duchovnosti Jána Pavla II., ktorá inšpirovala jeho pápežské motto: **Totus Tuus** - úplnú oddanosť Panne Márii.

Po pokuse o atentát 13. mája 1981 (na výročie prvého zjavenia vo Fatime) pápež Ján Pavol II. pripísal svoje prežitie Najsvätejšej Matke.

„Jedna ruka vystrelila,“ povedal, „ale iná viedla guľku.“

Nasledujúci rok putoval do Fatimy s vďakou za svoje prežitie a dal vystrelenú guľku Panne Márii. Neskôr sa umiestnila do jej koruny a pripomína nám všetkým, že nás naša Matka chráni.

*spracovala: Jana Marcinková
účastníčka púte do Fatimy 2024*

PREDSTAVUJEME FARSKÉ SPOLOČENSTVÁ VO FARNOSTI RIMAVSKÁ SOBOTA

SPOLOČENSTVO OBNOVY V DUCHU SVÄTOM

V našom časopise vám postupne predstavujeme duchovné a modlitbové spoločenstvá, pôsobiace v rimavskosobotskej farnosti.

Tentokrát nám Spoločenstvo obnovy v Duchu Svätom predstavila pani Darinka Stehlíková:

Katolícka charizmatická obnova („KCHO“) na Slovensku vidí svoje začiatky v polovici osemdesiatych rokov, kedy najmä prostredníctvom kňaza Václava Kociana a jeho spoločenstva sa KCHO dostala aj k nám vďaka kontaktom s maďarskými „charizmatikmi“.

Začiatkom deväťdesiatych rokov vzniklo združenie JAS pod vedením otca Kociana, ktoré počas celého desaťročia zohralo významnú úlohu na poli KCHO, najmä pri organizovaní charizmatických konferencií. Každoročne sa koná celoslovenská konferencia KCHO – Obnova v Duchu Svätom. Po účasti na celoslovenskej konferencii Obnovy v Duchu Svätom v Banskej Bystrici som bola pozvaná na konferenciu do Zvolena, kde som spoznala, ako Duch Svätý vie pôsobiť v našich životoch, ako nás učí odpúšťať a uzdravuje nás.

Tu, v Rimavskej Sobote, sme začínali so štyrmi členmi. Postupne sa spoločenstvo rozšírilo na osem členov. Spoločenstvo obohacovali aj naše deti, ktoré sa s nami tiež modlili. Stretávali sme sa každý piatok v byte, neskôr v kostole.

V súčasnosti sa organizuje spolupráca na úrovni diecéz. V každej diecéze je niekoľko kňazov, ktorí sa venujú Obnove v Duchu Svätom. Charizmatická obnova nemá vlastnú spiritualitu. Môže vzniknúť všade, na každom mieste a v každom povolání. Na poprednom mieste stojí mod-

litba. Mnohí získavajú novú slobodu, v ktorej môžu vlastnými slovami formulovať svoju modlitbu.

V charizmatických modlitbových spoločenstvách má dominantné postavenie CHVÁLA. Stretávame sa na modlitbách, aby sme sa stretli s Pánom Ježišom. Pri každom stretnutí prosíme o pomoc Ducha Svätého, avšak nezabúdame ani na modlitbu prosby a príhovoru za iných. Naším východiskom k modlitbe je Božie Slovo. Ďalším významným prvkom je Eucharistia a Obeta svätej omše. V tichu očakávame aj „príhovor Ducha Svätého“. Prejavujú sa tu rôzne charizmy, najčastejšie dar jazykov, poznania, dar proroctva a uzdravovania. Animátor spoločenstva by mal pravidelne komunikovať s kňazom. Naše terajšie spoločenstvo funguje aj pod dohľadom nášho pána kaplána Ondreja, ktorý patrí medzi charizmatických kňazov, usmerňuje nás a pomáha nám. Vďaka patrí aj pánovi dekanovi Polákovi, ktorý má pre nás pochopenie.

Súčasnú spoločenstvo vzniklo nedávno, nakoľko pôvodní členovia už zomreli, alebo sú už vo vysokom veku. Stretávame sa každé dva týždne. Ešte sme len na začiatku a u nových členov už vidieť veľkú túžbu vzájomne sa spoznávať, pomáhať si, učiť sa, počúvať Ducha Svätého a očakávať Jeho pôsobenie vo svojich životoch.

Na zamyslenie...

V tomto čísle na tému:

UKRADNUTÁ DÚHA

Na úvod: Za „socíku“, keď vysielali v televízii program, nevhodný pre deti, objavila sa v rohu obrazovky hviezdička a my sme sa pratali preč od telky, alebo nám k tomu pomohli rodičia. Tak, prosím, milí čitatelia, vedzte, že aj na úvod tohto článku by som umiestnila takú hviezdičku, lebo článok je určený dospelému čitateľovi. ☺

Od svojho ranného detstva, odkedy som začala vnímať svet okolo seba, milujem dúhu. Tento prírodný úkaz, keď sa na oblohe začnú „pretekať“ kvapky dažďa so slnečnými lúčmi. Vždy sa teším, že sa čoskoro začne nebeské divadlo, nad krajinou sa ukáže optický jav, vznikajúci v atmosfére Zeme. Motív dúhy som kedysi veľmi rada nosila aj na oblečení, či iných doplnkoch.

Dúha zohrala významnú úlohu aj v dejinách ľudstva, vo vzťahu Boha k ľudskému pokoleniu, keď Boh povedal, že znakom zmluvy medzi Ním a zemou bude oblúk, ktorý umiestni v oblakoch: „Keď zastriem zem oblakmi a keď sa v oblakoch zjaví moja dúha, vtedy si spomeniem na svoju zmluvu, ktorá je medzi mnou a medzi vami i každou živou bytosťou. Už nikdy nebude vôd potopy, ktorá by zahubila všetky živé tvory.“ (Gn, 9, 14-15).

A napriek krásnym siedmim farbám na oblohe, vnímam dnes dúhu ako symbol ničenia a straty všetkých hodnôt (nehovoriac už o kresťanských hodnotách), na ktorých stojí ľudské pokolenie, straty zdravého rozumu. Zďaleka obchádzam všetko, kde zbadám symbol dúhy a že je toho teraz neúrekom, netreba pripomínať. Nieкто si prisvojil prírodnú nádheru, ktorá patrí všetkým a zvolil si dúhu za znak svojich samoničiacich nápadov. Ukradol nám krásu a čistotu Božieho výtvoru. Podľa čoraz agresívnejšej propagandy je dúha symbolom šťastia, pestrosti, ale aj novej nádeje a najmä rešpektu k inakosti.

Inakosť, na prvý pohľad také nežné, milé slovíčko. Ani vo sne by mi nenapadlo, že by som s inakosťou a už vôbec nie s rešpektom a toleranciou k inakosti mala kedykoľvek akýkoľvek problém. Lenže dnešná doba už nie je o rešpekte k inakosti. Dnešná doba pod rúškom inakosti plazivým a zákerným spôsobom „pašuje“ do našich životov hodnoty, vyznávané „inými“ ľuďmi a vyžaduje už nielen rešpekt k ich štýlu života, ale tvrdé presadzovanie doktrín „inakosti“ či „onakosti“ ako toho najsprávnejšieho ponímania dnešného sveta, ako jedinej pravdy a správnosti. Zrazu všetko normálne sa stáva nenormálnym, nedemokratickým, nehumánnym, netolerantným, diskriminujúcim a pomaly mám pocit, že za akýkoľvek názor v rozpore s agendou inakosti by ma hádam aj zavraždili. Ale to ja sa začínam

cítiť diskriminovaná, dotknutá a netolerovaná, a nielen za seba, ale aj za svoje deti, za svoje nevinné vnúča. Veru deti, bezbranné deti, sú tým najľahším terčom a môžeme im od malička vstúpiť kresťanské hodnoty, keď bežnou praxou v školách sa stáva propagácia nezmyselných progresívnych zákonitostí života ako nového náboženstva.

Dovolím si povedať, že nosným pilierom inakosti sa stala téma LGBTI (netuším, koľko ďalších písmen sa aktuálne používa). Pôvodne je to skratka, ktorá primárne znamená „lesba, gay, bisexuálny, transrodový, intersexuálny“. Zjednodušene povedané, inakosť sa točí okolo ľudskej sexualita. Asi som veľmi naivná, ale vždy som si myslela, že sexuálny život je vysoko intímna záležitosť každého z nás. Nikdy ma nezaujímalo čo, kto a s kým robí za dverami svojej spálne. Už vôbec ma nenapadlo manifestovať svoj sexuálny život. Kedysi som mala veľmi dobrého kolegu – homosexuála, mala som ho veľmi rada a bolo mi ho nesmierne ľúto, keď mi často rozprával o svojom pohnutom živote a citových problémoch, ktoré mu homosexualita spôsobovala. Nikdy sa však nestážoval, že by kvôli svojej sexuálnej orientácii bol diskriminovaný napr. v práci. Podobne ako jeden homosexuálny pár, s ktorým som sa zoznámila na letnej dovolenke. Boli to dvaja veľmi milí starší muži, viedli sme na pláži dlhé filozofické rozhovory, mali úžasný zmysel pre humor a necítili potrebu okázalo demonštrovať svoj „iný“ vzťah, naopak, sami prevracali očami, keď prišla reč na dúhové pochody – tzv. „Pride pochody“. Tieto vzbudzujú vo mne všetko, len nie chápanosť s inakosťou. Mimochodom, príde mi komická predstava, že by som išla niekde po ulici polonahá vykrikovať, že som heterosexuálka. Dovolím si tvrdiť, že práve tieto nedôstojné akcie sú pre skutočných homosexuálov, alebo inak sexuálne orientovaných ľudí, ktorí sa možno tak narodili, úplne vzdialené a skôr im škodia. O to viac mi je ľúto, keď vidím, že v „prajd“ pochode kráčajú vedľa seba čudné kreatúry v kožených kostýmoch, odhaľujúcich viac ako zahaľujúcich a mladé rodinky s kočíkmi v presvedčení, že robia to najlepšie pre budúcnosť svojich potomkov.

Význam sexuality 21. storočia nabral poriadne na obrátkach a stala sa nosnou témou č. 1. Všade, kamkoľvek sa pozrieme, o ňu zakopávame. Hoci je jednou z najprirodzenejších súčastí ľudského bytia a nevyhnutnou podmienkou zachovania ľudského rodu, dnes sa sexualite a hlavne sexu pripisuje preexponovaný význam. Sexuálny život, nech je v akejkoľvek podobe a v akomkoľvek veku je úplne v poriadku a treba rešpektovať akúkoľvek abnormalitu v tejto sfére. Čochvíľa sa dočkáme, že pedofília, či zoofília sa nebudú považovať za deviácie, ale za tolerovaný prejav sexuálnej inakosti. Naše deti a vnúčatá sú nezmyselne predčasne vystavované „sexuálnej výchove“, veď o sexe sa treba rozprávať bez hanby a celkom otvorene. Iste, edukácia o sexe by v škole nemala chýbať, otázka však znie – akým spôsobom a v akom veku. Voľný prístup detí k pornografickým filmom a videám, k časopisom, plným erotickej nahoty či hudbe so sexuálnym podtónom, teda príliš skorá sexualizácia

vedie k nenapraviteľným škodám v ich vývoji. Prečo má malé dieťa byť dobre vyškolené v sexe? Nebude vedieť dobre písať, čítať, ani počítať, ale sex zvládne na výbornú? Komu záleží na takomto vzdelaní detičiek? Tiež ma veľmi mrzí, že byť iným ako heterosexuálom je dnes podsúvané ako niečo zdravé, moderné, pričom heterosexualita je považovaná za prežitok, dlhotrvajúci stereotyp, skostnatelosť.

Toto všetko má však spoločného menovateľa - dnešná ľudská spoločnosť odpadla od viery, je duchovne prázdna, žije bezútešný prázdny život. Prestala sa riadiť Božími zákonitosťami, rozumom, morálnymi zásadami, cnosťami, spolupatričnosťou, právom, ale i povinnosťami. Namiesť toho prišla k moci prehnaná sebaláska, egocentrizmus, bezohľadnosť, neochota niesť akýkoľvek kríž, mať sa dobre za akúkoľvek cenu, dopriať si všetko, po čom rozmazané srdce, ego, či telo zapiští.

Kam môže viesť takýto štýl života? To budú rodičia spávať (a nielen to) v jednej posteli so svojim deťmi? To otec heterosexuálnej rodiny bude po večeroch chodiť za svojim homosexuálnym milencom? To dcéra príde rodičom pred-

staviť svojho nastávajúceho, ktorým bude dvojročný bernardín? Odporné? Bohužiaľ, pomaly bežná, ale čo je najhoršie, tolerovaná realita.

Akú budúcnosť má ľudstvo, či jednotlivec pred sebou? Kam bude viesť nezriadenosť žiadostivosti človeka? Ak hľadám odpoveď, napáda mi situácia, ktorá sa mi v detstve stávala bežne. Keď som bola už veľmi, veľmi neposlušná, ocko ma vždy upozornil na to, že už mám „pred úpadkom“ (doslova použil tieto slová) a bude bitka. No povedzte, nedá sa toto použiť aj pre dnešnú dobu? Nemá ľudstvo už pred úpadkom a nebude nasledovať oprávnený trest? Hlavou mi prebehla taká myšlienka ako by to vyzeralo v prírode, keby sa takto správali rastliny, či zvieratá. No radšej na to ani nemyslieť.

Na záver: Na knižnom trhu sa objavila pred nedávnom knižka určená predškólakom (!) „Moja prvá knižka o sexe!“ Prečítala som mnoho recenzií na obsah knihy a za všetky ponúkam reakciu jedného, oprávneného čitateľa: „*Hanba tomu, kto ju napísal a určil pre škôlkarov... Na čo má škôlkar vedieť, ako sa natahuje kondóm?*“

Alena Perželová

PREČÍTALI SME ZA VÁS NA WEBE

Milí naši čitatelia, v aktuálnom čísle časopisu Hlas Srdca, aj v roku 2024 pokračujeme v rámci potuliek po internete v našom seriáli, zameranom na úvahy o siedmich hlavných hriechoch podľa učenia Rímskokatolíckej cirkvi: Zdrojom článkov je slovenský kresťanský portál www.svetlosveta.sk.

Autorom článkov je John Fulton Sheen, už nežijúci americký rímskokatolícky arcibiskup a známy televízny a rozhlasový kazateľ, o ktorom sme si už na stránkach nášho časopisu písali.

SEDEM HLAVNÝCH HRIECHOV

ČASŤ V. SMILSTVO

„Žena, hľa tvoj syn, syn hľa, tvoja matka!“ (Jn 19, 26)

Tretie slovo, ktoré nám Ježiš adresoval z kríža, bolo vyrieknuté na odčinenie hriechu smilstva. Smilstvo je

nezriadená láska k telesným rozkošiam. Kľúčovým slovom je tu „nezriadená“. Telesné pôžitky sa stávajú hriechom v momente, kedy neslúžia k dosiahnutiu určitého cieľa, ale sú samé o sebe cieľom. V tomto duchu vyúsťujú buď do sebeckta alebo do perverznej lásky. Je historickou skutočnosťou, že tak ako upadá duchovnosť človeka, tým väčšmi rastie túžba po využívaní telesných pôžitkov. Táto zákonitosť platí tak pre jedinca, ako aj pre spoločnosť.

Druhou zákonitosťou je priama súvislosť medzi tým, ako sa vzmáha hriech a stratou zmyslu pre hriech. To, že sexuálna čistota je možná a dosiahnuteľná povedia len ľudia čistého srdca. Ľudia nečistého ducha posudzujú druhých na základe vlastných túžob a slabostí, ktoré by radi pripísali druhým. Vo svojom okolí hľadajú len príklady, ktoré ich tvrdenie potvrdia a nevidia tých, ktorí sú opakom. Ak sa už nedokážu čnostiam týchto ľudí vyhnúť, nakoľko sú zjavné a neprehliadnuteľné, nazvú ich skôr čudákmi. Rovnako často im k ich čudáctvu ešte pripíšu aj iné zlé vlastnosti, ktoré majú byť ešte horšie ako cnosť prameniaca z telesného umrtvovania.

Náš Pán sa rozhodol hneď od prvej chvíle svojho pozemského života zadosťučiniť za hriech smilstva tým, že sa rozhodol narodiť z Panny. Archa zmluvy v Starom zákone bolo posvätným miestom, v ktorom sa uchovávalo Božie slovo v podobe Desatora Božích prikázaní vyrytých do dvoch kamenných tabúľ, ktoré Mojžiš dostal na hore Sinaj. Zo Starého zákona vieme, že Archa zmluvy bola považovaná za tak sväté miesto, že Boh zakázal čomukoľvek nečistému sa k nej priblížiť. Tento zákaz platil už na obdobie, kedy Archu budovali. Svätý Ján nám hovorí o Ježišovi ako o vtelenom Slove. Preto Panna Mária sa pre Ježiša, ktorý je vteleným Slovom, stala novou a skutočnou Archou zmluvy. Živou Archou zmluvy pre živé Slovo. Až po narodení Ježiša Krista z Panny, svet pochopil, že starozákonná archa zmluvy bola len predobrazom skutočnej Archy, ktorou je telo Panny Márie. Tak, ako nič nečisté sa starej archy zmluvy nemohlo dotknúť, aj Panna Mária musela byť čistá, aby mohla prijať Ježiša v podobe jeho vtelenia. Toto je jeden z dôvodov, prečo Cirkev vždy uznávala, že Panna Mária bola počatá bez dedičného hriechu. Ako Boh hovorí, že nič nečisté nevojde do Kráľovstva

nebeského, platí to aj obrátene. Boh sa nemôže vteliť do ničoho nečistého. Preto bola Božou milosťou Panna Mária uchránená od dedičného hriechu.

„Blahoslavení sú čistého srdca, pretože oni uvidia Boha“ (Mt 5 8). Čistota, ktorú si Boh vyvolil od prvej chvíle, uchoval Ježiš po celý svoj život. Nakoľko hriech nečistoty patrí do padnutej ľudskej prirodzenosti, bol to len Ježiš, ktorý sa mohol svojich vyzývatelov spýtať: „kto z Vás ma vie usvedčiť z hriechu?“ (Jn 8 46). Na kríži sa Ježiš ponížil až natolko, že za odčinenie hriechu nečistoty si nechal sňať šaty. V momente, kedy nám z kríža prostredníctvom apoštola Jána dal svoju matku za našu duchovnú matku, odčinil tým zároveň za hriech sebeckta.

Boj proti hriechu smilstva je možný len za predpokladu, že človek nájde niečo vyššie, čo by miloval, ako je slasť a telo. Panna Mária je práve preto aj útočiskom hriešnikov, pretože vedela,

ako je mravná čistota pre Boha nevyhnutná. Uponíženie vlastného tela nám odporúčal priamo Ježiš Kristus: „ani vy sa nezháňajte, čo budete jesť alebo čo budete piť, a nebuďte ustarostení!“ (Lk 12 29). Inak povedané, nestrachujte sa o svoje telesno. Pestujte v sebe lásku k niečomu vyššiemu, k vyššiemu zmyslu života. Touto láskou k večnému bytiu odumiera v nás nižšia telesná túžba. Toto je dôvod, pre ktorý Cirkev nabáda človeka, aby si odopieral za určitých okolností dovolené telesné pôžitky a to nie s cieľom, aby sa človek odnaučil milovať svet, ale aby sa ho naučil milovať viac. Lásku týchto ľudí k dušiam bude o to väčšia o čo je menšia ich láska k telesnosti. Náš Pán preto zomrel na kríži, lebo nás miloval viac ako svoj život. Pri sľuboch čistoty vzniká priestor pre novú vyššiu vášeň a tou je láska k Bohu.

Úpadok v oblasti čistoty ide ruka v ruku so stratou lásky k Bohu. Toto sa týka nielen Bohu zasvätených osobách,

ako každej ženy a muža. Jediný spôsob akým na tomto svete dokáže byť prejavovaná láska, je obetovaním sa. Láska je spojená s rozhodnutím sa pre niečo. A každé rozhodnutie vybrať si niečo, má vždy za následok odmietnutie niečoho iného. Toto odmietnutie sa stáva obetou. Ak sa mladý muž zamiluje do dievčaťa a rozhodne sa ju požiadať o ruku, on jej nielen hovorí, že si vybral ju, ale zároveň, že odmietol všetky ostatné. Preto už láska ku konkrétnej osobe, je stelesnením obety.

Pri boji proti hriechu smilstva majme na pamäti, že útočiskom hriešnikov je Panna Mária a to nie preto, že by ona sama svojou vlastnou skúsenosťou poznala, čo je to hriech, ale preto, že videla, čo hriech urobil s jej jediným Synom. Nezabúdajme, že pod krížom Panna Mária stála spolu s Máriou Magdalénou. Prostitútkou, ktorá predávala svoje telo bez toho, aby predala svoju dušu. Aký pohľad mali asi tak okolostojaci, keď videli Pannu Máriu tráviť tak osobitnú chvíľu, akou je smrť jej syna, v spoločnosti prostitútky. Ak pre najčistejšiu Pannu nie je problém byť sprevádzaná prostitútkou, tak nebude mať Mária problém, aby ani nás sprevádzala teraz tu na zemi na ceste z našich hriechov.

*Nájdí vyššiu lásku
a tvoj boj bude jednoduchší.*

(nabudúce: Obžerstvo)

Umŕtvujte teda svoje pozemské údy:
smilstvo, nečistotu, vášeň, zlú žiadostivosť
a lakomstvo, čo je modloslužba!
Kolosanom 3:5

Životopisy svätých v kocke

V aktuálnom čísle:

Svätá Brigita Švédska

Prečo práve teraz sv. Brigita Švédska?:

Máme za sebou voľby do Európskeho parlamentu, no a sv. Brigita Švédska bola spolu s Katarínou Sienskou a sv. Teréziou Benediktou z Kríža (Edith Stein) vyhlásená pápežom sv. Jánom Pavlom II. v roku 1999 za spolupátrónku Európy. Tento titul udeľuje Katolícka cirkev významným svätcom v dejinách, ktorí sa zaslúžili o formovanie kultúrneho a duchovného dedičstva Európy. Nuž a povedzme si celkom otvorene

a úprimne, že Európa dnes potrebuje účinných patrónov aj z radov svätcov viac ako kedykoľvek predtým.

Zo života sv. Márie Margity Alacoque môžeme vidieť, že úprimná úcta k Božskému Srdcu je zaručená cesta k svätosti. Nenechajme si vziať tento nesmierny dar a pristupujme často k Eucharistii.

Nuž teda, kto bola svätá Brigita Švédska („Brigitta de Suecia“)?

Sv. Brigita sa narodila ako Brigita Birgersdotter (Birgerova dcéra) v júni roku 1303 na zámku Finsta pri švédskom meste Uppsala v rodine Birgera Perssona, jedného z najzámožnejších

hospodárov vo vtedajšom Švédsku. Mesto Uppsala je jedným z najstarších vo Švédsku. Hralo dominantnú úlohu v politickom, intelektuálnom a historickom vývoji krajiny. Dve významné inštitúcie, svedčiace o slávnej histórii mesta Uppsala sú dodnes arcidiecéza, sídliaca v katedrále a univerzita Uppsaly. Je štvrtým najväčším mestom vo Švédsku a volajú ho aj švédskym „Oxfordom“. Rodičia Brigity pochádzali zo vznešených rodov – otec z kráľovského rodu Folkungarovcov a matka Ingeborg z gothskej kráľovskej rodiny. Rodičia Brigitu ako aj jej sestru a brata vychovali v láske k Bohu. Brigita už v siedmich rokoch začala mávať videnia. Pri prvom nočnom videní uvidela Pannu Máriu a v ďalšom ukrižovaného

Krista. Keď ako jedenásťročná mala videnie ukrižovaného Pána Ježiša, spýtala sa Ho: „Ó, môj milovaný, kto Ťa takto doriadil?“. Dostala odpoveď, ktorá ju veľmi hlboko zasiahla: „Všetci tí, ktorí na mňa zabúdajú a pohrdajú mojou Láskou!“. Krátko po tomto zážitku jej umrela matka a výchovy sa ujala teta Katarína, ktorej s výchovou pomáhal aj biskup Brynjolfem zo Skary. Keď dosiahla Brigita 14 rokov, otec sa rozhodol vydať ju za mladého veľmoža Ulfa Gudmarssona. Dcére to nebolo po vôli, lebo pomýšľala na rehoľný život, ale podriadila sa otcovmu želaniu. Potešilo ju, keď zistila, že Ulf je ušľachtilý a nábožný muž. Po svadbe sa mladí manželia dohodli, že dva roky budú žiť v zdržanlivosti a modlitbe podľa príkladu biblického Tobiáša a jeho manželky Sary. V ďalších rokoch manželského spolužitia sa im narodilo osem detí. Rodičia sa usilovali dať deťom čo najlepšiu výchovu a vzdelanie. Otec sa im nemohol veľmi venovať, lebo bol správcom provincie Närke. Tým viac sa im venovala matka Brigita okrem rokov 1335-38, keď bola pomocníčkou a učiteľkou mladej kráľovej manželky. Na doplnenie výchovy a vzdelania detí, najmä chlapcov, Brigita požiadala o pomoc nadaného a charakterného študenta Nielsa Hermanssona, ktorý sa neskôr stal kňazom a biskupom a uctieva sa ako svätý.

Deti mali rozdielne povahy a zvolili si rozličné povolania. Najstarší chlapec Karl a Birger sa stali otcovými nástupcami v miestodržiteľskom úrade. Syn Bengt a dcéra Ingeborg si vybrali rehoľný stav. Najmladší syn Gudmar zomrel ako 11-ročný chlapec. Rehoľníčkou sa stala aj dcéra Karin, ale až po predčasnej smrti svojho manžela roku 1350. Odvtedy bola hlavnou pomocníčkou a pokračovateľkou duchovného dedičstva svojej matky. V Cirkvi sa uctieva ako svätá Katarína Švédska.

Rodinné starosti a vážne verejné povinnosti neprekážali Brigitte venovať sa modlitbe a skutkom kresťanskej dobročinnosti. Manžel jej nielen nebránil v nábožnom živote, ale podľa svojich možností sa pripájal k podivuhodnej manželke. Často sa spolu modlili, spolu založili v blízkosti svojho domu menšiu nemocnicu, kde spolu pomáhali ošetro-

vať chorých. Brigita okrem toho na česť svätých apoštolov takmer každý deň pozývala na obed dvanásť chudobných a sama im slúžila pri stole. Vo štvrtok im na pamiatku Poslednej večere umývala nohy a obšívala šaty. Okrem toho sa veľmi často postila a rozjíjala o Kristovom umučení.

Nábožní manželia, ktorí sa medzičasom stali členmi tretieho rádu. sv. Františka, sa rozhodli, že 25. výročie manželstva oslavia púťou do známej španielskej svätyne sv. Jakuba apoštola v Compostelle. Po návrate domov sa dohodli, že odteraz budú žiť v zdržanlivosti a obidvaja vstúpia do rehole. Usporiadali svoje rodinno-majetkové záležitosti a koncom roku 1342 Brigitin manžel Ulf vstúpil do cisterciánskeho kláštora Alvastra, kde bol mníchom jeho syn Bengt. Ulfa prijali najprv iba ako pomocníka, ale keď po roku vážne ochorel, dovolili mu obliecť si biely habit cisterciánskych mníchov. Ulf zomrel v povesti svätosti 12. februára 1344.

Medzitým sa Brigita postarala o tri najmladšie dcéry a po smrti manžela sa na dva roky utiahla do jednodu-

chého príbytku pri kláštore Alvastra. Tam žila v modlitbe a tvrdom pokaní, a tam zakúsila aj mnoho zjavení. Roku 1346 opustila samotu a s prorockou otvorenosťou žiadala veľkých tohto sveta i Cirkvi, aby zmenili svoj život k lepšiemu. Švédskeho panovníka a jeho dvor napomínala osobne. Písomné výzvy poslala francúzskemu a anglickému vládarovi, ktorí boli zapletení do „storočnej vojny“, a pápežovi, ktorý v tom čase sídlil mimo Ríma v juhofrancúzskom Avignone. Brigita však chcela aj priamo prispieť k reforme Cirkvi a spoločnosti. Preto sa po dôkladnom uvažovaní a nadprirodzených vnuknutiach rozhodla založiť novú rehoľu. Táto mala byť akosi protiváhou svetáckeho spôsobu života: prísnu životosprávou mala robiť zadostučinenie za hriechy spoločnosti a mala pestovať úctu k utrpeniu Božského Spasiteľa a k spoluutrpeniu jeho Matky. Nová rehoľa sa nazývala Rádóm Najsvätejšieho Spasiteľa a mala zvláštne usporiadanie. Základnou jednotkou bol tzv. dvojité kláštor. Boli to vlastne dva kláštory, ženský a mužský, ktorých komunity žili oddelene, ale mali spoločný kostol. Okrem toho mali spoločného predstaveného, a tým - napodiv - bola vždy abatiša ženského kláštora (ako symbolická predstaviteľka Panny Márie). Duchovné vedenie zasa zaisťoval mužský kláštor. Prvý takýto dvojité kláštor vznikol so štedrou podporou švédskych kráľovských manželov vo Vadstene na východnom brehu jazera Vättern. Brigita žiadala pápeža Klementa VI. o schválenie novej rehoľnej ustanovizne. Jej žiadosť podporoval aj cisár Karol IV, ale pápež odkladal definitívne vyriešenie jej žiadosti. Roku 1349 sa Brigita vybrala do Ríma. Mala pre túto ďalekú cestu niekoľko dôvodov. Predovšetkým chcela získať odpustky Svätého roku, ktorý pápež Klement (okrem iného aj na Brigitinu žiadosť) vyhlásil na rok 1350. Ďalej mienila posúriť schválenie svojej rehole. Okrem toho zamýšľala čo najúčinnejšie spolupracovať s inými na dosiahnutí návratu pápeža z Avignonu do Ríma. Napokon v ústredí kresťanstva chcela rozšíriť svoj duchovný obzor a apoštolát.

Rím sa stal čoskoro Brigitinou druhou otčinou. No zažila tam nielen radostné, ale aj veľmi trpké chvíle. Viac ráz bola v krajnej hmotnej biede.

Ale najviac ju trápila mravná bieda a opustenosť vtedajšieho Ríma. Pod dojmom tejto situácie a podporovaná častými zjaveniami švédska vizionárka napomínala svetské i cirkevné osobnosti, prosila, modlila sa, robila pokánie. Roku 1367 sa konečne dožila radosti, že pápež Urban V. sa vrátil do Ríma. Tento pápež potvrdil ňou založenú reholu 5. augusta 1370. Jej radosť by takto bola úplná, keby sa pápež pod dojmom nepokojnej situácie v Ríme a vážnej situácie vo Francúzsku nebol rozhodol znova sa vrátiť do Avignonu. Brigita mu pre tento krok predpovedala skorú smrť, čo sa aj stalo. S konečnou platnosťou sa presídlil do Ríma až Urbanov nástupca Gregor XI. v roku 1377. Toho sa však už Brigita nedožila. Počas dlhého rímskeho pobytu si Brigita vykonala púte do viacerých pamätných svätýň v Taliansku. Po schválení svojej rehole chcela navštíviť ešte Svätú zem. Túto vážnu púť uskutočnila s rozličnými ťažkosťami a zastávkami v čase od jari 1372 do februára 1373. No bola to jej posledná cesta. Už v Jeruzaleme ju prepadla akási neodbytná choroba žalúdka s horúčkami, ktorá sa nedala zastaviť. Onedlho po návrate do Ríma Brigita umrela. Stalo sa to 23. júla 1373.

Pochovali ju na jej žiadosť v klariskom kostole San Lorenzo in Panisperna, ale len dočasne. 13. novembra toho istého roku vyzdvihli jej telesné pozostatky v prítomnosti syna Birgera a dcéry Karin a odviezli ich do rodného Švédska. Tam ich slávnostne uložili v materskom kláštore jej rehole vo Vadstene.

Pre mimoriadny život a veľké množstvo zázrakov, ktoré sprevádzali Brigitu za života i po smrti, ju pápež Bonifác IX. už v roku 1391 vyhlásil za svätú. V jej diele i svätosti pokračovala dcéra Katarína, ktorá sa stala abatišou materského kláštora Rádu Najsvätejšieho Spasiteľa vo Vadstene. Rehoľa sv. Brigity Švédskej sa rozšírila do viacerých krajín a mala takmer 100 kláštorov. Mnohé

zanikli v období odpadu germánskych krajín od Katolíckej cirkvi. V súčasnosti jestvuje ešte niekoľko kláštorov rehole sv. Brigity, ale všetky majú iba ženské komunity.

Modlitby sv. Brigity – 7 Otčenášov

Božský Spasiteľ zjavil svätej Brigite dodatočne ešte nasledujúce prislúbenie:

„Vedz, že tým, ktorí sa po 12 rokov denne pomodlia 7-ráz Otče náš a Zdravas' Mária ku cti mojej prečistej krvi, udelím tieto veľké milosti:

1/ *Neprídu do očistca.*

2/ *Prijmem ich do počtu mučeníkov tak, akoby vyliali svoju krv za vieru.*

3/ *Trom príbuzným, podľa voľby dotyčného, udelím milosť vytrvania v stave posväcujúcej milosti.*

4/ *Duše jeho príbuzných až do štvrtého pokolenia uchránim od pekla.*

5/ *Budú mesiac pred smrťou upovedomení o jej príchode.*

Ak by dotyčný zomrel pred uplynutím týchto 12 rokov, aj tak budem považovať podmienky za splnené.“ K uvedeným 7 modlitbám Otče náš a Zdravas, možno pridať tieto modlitby:

1. **OBRIEZKA;** Otče náš, Zdravas' Mária. Večný Otče, skrze nepoškvrnené ruky Panny Márie a skrze Božské Srdce Ježišovo, obetujem Ti prvé rany, prvé bolesti a prvé krviprelatie Ježišovo za svoje hriechy, za hriechy mladosti všetkých ľudí a k zamedzeniu prvých ťažkých hriechov, najmä v svojom príbuzenstve.

2. **OLIVOVÁ HORA;** Otče náš, Zdravas' Mária. Večný Otče, skrze nepoškvrnené ruky Panny Márie a Božské Srdce Ježišovo, obetujem Ti hrozné utrpenie Srdca Ježišovho na Olivovej hore, ako i každú kvapku Jeho krvi, ktorou sa potil – za hriechy môjho srdca i za hriechy všetkých ľudí. Prosím Ťa, ochraňuj nás od takých hriechov a rozmnož v nás lásku k Bohu a k blížnemu.

3. **BIČOVANIE;** Otče náš, Zdravas' Mária. Večný Otče, skrze nepoškvrnené ruky Panny Márie a Božské Srdce Ježišovo, obetujem Ti tisíce rán, hrozné bolesti a drahocennú krv, ktorú náš Pán vylial pri bičovaní za moje hriechy tela a za hriechy všetkých ľudí. Prosím Ťa, ochraňuj nás od takých hriechov a zachovaj našu nevinu.

4. **KORUNOVANIE TRNÍM;** Otče náš, Zdravas' Mária. Večný Otče, skrze

nepoškvrnené ruky Panny Márie a Božské Srdce Ježišovo, obetujem Ti rany, bolesti a drahocennú krv presväteho Ježiša, ktorý bol za nás trnám korunovaný. Obetujem Ti to za moje hriechy ducha i za hriechy všetkých ľudí. Prosím Ťa, ochraňuj nás od takýchto hriechov a daj nám milosť rozšíriť kráľovstvo Kristovo na zemi.

5. **KRÍŽOVÁ CESTA;** Otče náš, Zdravas' Mária. Večný Otče, skrze nepoškvrnené ruky Panny Márie a Božské Srdce Ježišovo, obetujem Ti Jeho utrpenie na krížovej ceste, najmä Jeho svätú ranu na ramene – ako zmierenie za moje hriechy a za hriechy všetkých ľudí. Jeho krížová cesta nech je zmierením za naše spriechenia sa proti krížu a proti svätým príkazom, ako i za všetky hriechy nášho jazyka. Zachráň nás od takýchto hriechov a nauč nás milovať Tvoj svätý kríž.

6. **JEŽIŠOVO UKRÍŽOVANIE;** Otče náš, Zdravas' Mária. Večný Otče, skrze nepoškvrnené ruky Panny Márie a Božské srdce Ježišovo, obetujem Ti Tvojho Božského Syna na kríži, Jeho ukrižovanie i Jeho pozdvihnutie. Obetujem Ti Jeho rany na rukách i nohách a tri prúdy Jeho presvätej krvi, ktorá sa vyliala za nás. Obetujem Ti Jeho chudobu, Jeho dokonalú poslušnosť, všetky Jeho duševné i telesné utrpenia, Jeho drahocennú smrť a jej nekrvavé obnovenie vo všetkých svätých omšiach na celej zemi – ako zmierenie za porušovanie rehoľných pravidiel a sľubov, za zadosťučinenie mojich hriechov i hriechov všetkých ľudí, za chorých a umierajúcich, za Tvojich kňazov i laikov, za úmysly Svätého otca, za obnovenie kresťanských rodín, za silnú vieru, za našu vlasť, za jednotu národov v Kristovi a v Jeho Cirkvi, ako i za kresťanov roztrúsených po svete.

7. **PREBODNUTIE KOPIJOU;** Otče náš, Zdravas' Mária. Večný Otče, prosím Ťa, prijmi drahocennú krv a vodu, ktorá vytekla z rany Božského srdca Ježišovho pre potreby svätej Cirkvi i ako náhradu za zmierenie hriechov celého ľudstva. Bože, buď k nám milostivý a milosrdný. Kristova krv, drahocenný obsah Jeho svätého Srdca, nech zmyje moje viny i viny všetkých ľudí. Voda z boku Kristovho nech mi zmyje tresty za hriechy a nech zhasí plamene očistca pre mňa i pre všetky duše v očistci. Amen.

Spracovala: Alena Perželová

„Svet by mal mier, keby politici nasledovali evanjelium.“

Svätá Brigita Švédska
(1303 - 0373)

Tradícia katolíckej ženskosti

Pred pár mesiacmi prebehlo v rimavskosobotskom kostole Mučenickej Smrti sv. Jána Krstiteľa reštaurovanie nástenných obrazov v presbytériu. My sme vám už v prvom tohtoročnom čísle farského časopisu sľúbili, že v letnom vydaní Hlasu Srdca prinesieme rozhovor s vedúcim odborného tímu, ktorý reštaurátorské práce realizoval - **Mgr. art. Petrom Koreňom**:

HS: Pán magister, reštaurovanie historických diel určite nie je bežným povoláním – ako ste sa k nemu dostali, splnili ste si detský sen alebo toto rozhodnutie prišlo ako „blesk z jasného neba“?

Reštaurovanie ako také ma zaujalo v posledných ročníkoch základnej školy. Boli to časy tesne po „nežnej revolúcii“. V mojom okolí bolo aj viac výtvarníkov. Môj otec sa s kolegom venoval reštaurovaniu zväčša hnutelných pamiatok a ja som im niekedy chodil pomáhať.

HS: Ako a kde všade ste sa pripravovali študijne na výkon reštaurátorského povolania?

Strednú školu som absolvoval na Škole úžitkového výtvarníctva v Košiciach na odbore Konzervátor – reštaurátor. Odbor bol zameraný na reštaurovanie papiera a knižnej väzby, ktorej technológiu ma učil Vojtech Klema. Zároveň reštaurovanie malby na plátne a maliarske technológie vyučoval akad. mal. Peter Gomboš. Po skončení strednej školy som niekoľko mesiacov pôsobil ako reštaurátor diel v historickej rezidencii Rožňavského biskupstva. V štúdiu reštaurovania som pokračoval na Vysoké škole výtvarných umení v Bratislave na Katedre reštaurovania. Bakalárske štúdium som končil v ateliéri reštaurovania nástennej malby u doc. Vladimíra Plekancu, akad. mal. V magisterskom štúdiu som pokračoval v ateliéri závesného obrazu pod vedením Veroniky Gabčovej, akad. mal. Počas štúdií som mal možnosť získavať skúsenosti aj v zahraničí, konkrétne jeden semester

na Képzőművészeti Egyetem (Akadémia výtvarných umení) v Budapešti v ateliéri prof. Katalin Görbe.

HS: Je vašim povolaním len reštaurovanie historických pamiatok a diel, alebo sa venujete aj niečomu inému?

V najväčšej miere sa venujem reštaurovaniu nástenných malieb. Keďže je reštaurovanie ako remeslo úzko späté aj s výtvarným umením, venujem sa aj maľbe. Pre potreby osvetly v oblasti dejín umenia ako aj samotných dejín sme s úzkym okruhom ľudí založili občianske združenie – Georgius Bubek, ktoré nesie meno objednávateľa freskovej výzdoby v kostole Reformovanej kresťanskej cirkvi v Plešivci. Ide o šľachtica, ktorý pôsobil ako vyslanec a rytier kráľa Ľudovíta Veľkého okrem iných aj v Taliansku, kde si objednal v polovici 14. storočia dielňu maliarskeho majstra tzv. Giottovskej školy. Nášmu združeniu sa podarilo zrealizovať a vydať sériu 5 publikácií v slovenskom jazyku a 4 preklady tých istých knižiek v maďarskom jazyku.

HS: Spomínate si ešte na Vašu reštaurátorku prvotinu – čo to bolo?

Keď nepočítam školské zadania, diplomovky alebo akcie, na ktorých som skôr len participoval, tak to bola vnútorná výmalba z prvej polovice 20. storočia Slobodomurárskeho pavilónu v areáli parku kaštieľa v Betliari. Rozhodne ako prvé ozajstné stretnutie s reštaurovaním stredovekej nástennej malby bol výjazdový ateliér v kostole sv. Kataríny Antiochijskej vo Veľkej Lomnici. Za túto príležitosť som nesmierne vďačný doc. Plekancovi.

HS: Čo považujete za taký svoj najväčší reštaurátorský úspech, alebo inak povedané na čo ste osobitne hrdý?

Každá zachránená pamiatka a nové poznatky z nej ma tešia. Som rád, že stredoveké kostoly evanjelickej cirkvi v Kameňanoch a Reformovanej kresť. cirkvi v Plešivci boli vďaka odkryvom a reštaurovaniu nástenných malieb, ktoré realizujeme spolu s kolegom, ale predovšetkým kamarátom, zaradené

medzi ďalších 10 kostolov do prestížneho zoznamu Európskeho kultúrneho dedičstva. V tomto zozname figurujú zo Slovenska ako jediní.

HS: Čo je podľa Vás pre túto profesiu najdôležitejšie a čo na nej považujete za najnáročnejšie?

Najdôležitejšia je pokora pred dielom vytvoreným v minulosti. Reštaurovanie je veľká zodpovednosť predĺžiť život pamiatky, tak aby nestratila autenticitu.

HS: Dá sa táto práca vôbec vykonávať bez toho, aby nebola zároveň koníčkom?

Určite nie. Nie je to ten tip práce, ktorý trvá „od – do“. Reštaurovanie zahŕňa nie len fyzický výkon v teréne, ale aj priebežné štúdium a vedeckú činnosť v podobe výskumov pamiatok. O procese reštaurovania je nutné premýšľať, keďže každá pamiatka je jedinečná, iná a nedajú sa paušalizovať postupy.

HS: Čo všetko reštaurujete?

Špecializujem sa na reštaurovanie nástenných malieb. Popritom sa ale vyskytnú aj závesné obrazy. V menšej miere aj knižné väzby.

HS: Je niečo, na čo by ste sa nedali nahovoriť?

Na túto otázku neviem odpovedať. Neviem, čo by som tak razantne odmietol. Inými slovami „Nikdy nehovor nikdy“.

HS: Máte vyhranené nejaké historické umelecké obdobie, alebo reštaurujete všetko, bez ohľadu na to, kedy dielo vzniklo?

Každé obdobie má svoje špecifiká, svoju krásu, noblesu, zaujímavosť. Mal som to šťastie reštaurovať malby od stredoveku až po druhú polovicu 20. storočia.

HS: Aké najstaršie dielo ste reštaurovali?

V stredovekom kostole Panny Márie Kráľovnej anjelov v Sádke pri Topoľčanoch, kde sme s tímom reštaurovali

komplexne celý objekt sa predpokladá, že jedna stena už stála v 11. storočí. Participoval som napríklad aj na reštaurovaní kostola v Dechticiach, alebo Malých Kosihách, ktorých vznik sa kladie do 12. storočia.

HS: Aký široký záber či už z vecného, alebo časového hľadiska má zreštaurovanie konkrétneho diela, akými etapami prechádzate od zámeru až po odovzdanie svojej práce?

Zámer na reštaurovanie pamiatky predkladá majiteľ Krajskému pamiatkovému úradu. Ten formou Rozhodnutia určí podmienky. V zásade sa pokračuje reštaurátorským výskumom a spracovaním dokumentácie a návrhu na reštaurovanie. Až po ďalšom schválení, prípadne pripomienkovaní úradom sa realizuje samotné reštaurovanie. Po skončení diela je spracovaná reštaurátorská dokumentácia vykonaných prác.

HS: Dá sa každému dielu reštaurovaním prinavrátiť pôvodný vzhľad? Môže byť dielo tak zničené, že ani reštaurovaním ho nie je možné „oživiť“?

Úplne nie. V období, keď sa rozvíjala pamiatková starostlivosť v 19. storočí, vznikol pojem „Hodnota starnutia“. To znamená, že pamiatka, ktorá má za sebou desiatky a stovky rokov existencie nikdy nemôže ani po reštaurovaní vyzeráť ako nová. Ako príklad uvediem chemické procesy spriesvitňovania vápna. Omietka, na ktorú sa freska namalovala, bola pôvodne snehobiela. Po rokoch, postupne dostáva farbu plniva – piesku, ktorý bol súčasťou omietky. Tým sa prirodzene mení aj farebnosť samotnej maľby. Tak isto pigmenty podliehajú chemickým procesom. Máme prípady, keď bol na tvárach stredovekej fresky použitý žiarivý červený olovnatý pigment. Ten oxidáciu stmavol až na čierny, takže paradoxne pôvodne svetlé miesta na tvári sú najtmavšie. Chemický proces nie je možné vrátiť. Každopádne je cieľom reštaurovania, aby bolo dielo obdivovateľné a čitateľné.

HS: Kdesi som čítala, že všetky zásahy reštaurátorov musia byť odstrá-

nitelné. Je to pravda? Čo si konkrétne má pod tým laik predstaviť?

Odstrániteľnosť alebo reverzibilita sú prvou zásadou reštaurovania. Jednoducho každý tmel, alebo farba retuše musí byť jednoducho odstrániteľná bez poškodenia okolitého originálu. Napríklad na tmelenie nesmie byť použitý cement, ktorý je stále tvrdší ako historická vápenná omietka.

HS: Aké podmienky a pravidlá musia byť pri reštaurovaní dodržané? Mám na mysli napríklad materiál, farby, ktoré sa pri týchto prácach používajú? Akých chýb sa nesmie reštaurátor dopustiť?

Používajú sa spravidla materiály z minulosti ako vápno, práškové pigmenty, akvarelové farby, atď. Špeciálne moderné materiály sa týkajú konzervácie originálnych hmôt.

HS: Stane sa, že opravujete aj chyby po svojich predchodcoch?

Existuje termín „rereštaurovanie“. Nenazval by som to chyby po predchodcoch. Každý reštaurátorský zásah je dočasný. Tak isto sa mení aj pohľad na metodiku obnovy pamiatok, ako aj technické možnosti reštaurátorov.

HS: Dokážete sa na obraz alebo na iné dielo pozrieť inými očami ako reštaurátor alebo v tomto pocítujete už profesionálnu deformáciu a všimnete si hneď, čo by ste opravili?

Určite si všimam aj to, aké boli na diele realizované sekundárne zásahy alebo čo si vyžaduje dané dielo. Každopádne to beriem pre mňa ako obohacujúce popri dojmoch z diela.

HS: Na čom pracujete v tomto období a čo plánujete v blízkej budúcnosti?

Momentálne realizujem reštaurátorské výskumy, ktoré sú prípravou fázou reštaurovania. Rád by som v tejto sezóne spolu s kolegom pokračoval v reštaurovaní stredovekých nástenných malieb kostola reformovanej cirkvi v Plešivci a Evanjelického kostola v Kameňanoch na Gemeri alebo kostola Nanebovzatia Panny Márie v Krušovciach pri Topolčanoch.

HS: Je ťažké uplatniť sa na Sloven-

sku s týmto povolaním? Ako je to s konkurenciou?

Komora reštaurátorov Slovenska má do 200 členov, ktorí sú rozdelení pre viacero špecializácií. Objem pamiatok na Slovensku, by potreboval vyšší počet, ale výkonnosť a zameranie ekonomiky znemožňuje rýchlejšiu obnovu pamiatkového fondu.

HS: A čo ekonomický rozmer tejto profesie? Je finančne zaujímavá? Časový rozmer reštaurovania je častokrát nevyspytateľný. Takmer s určitosťou sa dá predpokladať, že sú v diele skryté ďalšie poškodenia. Tak isto je kolísavé aj ohodnotenie.

HS: Podme teraz ku konkrétnym obrazom v presbytériu kostola Mučenickej Smrti sv. Jána Krstiteľa v Rimavskej Sobote. Bežný pozorovateľ pravdepodobne vie základné informácie: výjavy sa týkajú života sv. Štefana a sv. Ladislava. Na nástenných malbách je uvedený autor Gusztav Obendorf s uvedením roku 1942. Čo by ste nám však ako reštaurátor vedeli podrobnejšie povedať k obdivom dielam: téma obrazov, technika vyhotovenia a pod...?

Predmet reštaurovania sa nachádza na severnej a južnej stene presbytéria kostola. Ide o dva nástenné obrazy komponované do obdĺžnika na pravouhlých tympanónoch. Na severnej strane sa pod obrazom nachádza vstup do sakristie a priehľad do priestoru cez okno. Na južnej sú symetricky vytvorené otvory so zaslepením. Témou mnohofigurálnych kompozícií sú „Smrť sv. Štefana kráľa“ a „Zázrak sv. Ladislava“ (Sv. Ladislav otvára prameň). Rozmery oboch obrazov sú 320 x 540 cm. Spodná hrana je vo výške 330 cm od súčasnej úrovne podlahy. Autora oboch malieb poznáme vďaka signatúre v pravom dolnom rohu. Realizátorom bol Gusztáv Obendorf. Obrazy sú datované rokom 1942. Technikou prevedenia je maľba na suchú omietku tzv. „secco“, čo znamená, že práškové pigmenty boli pred nanesením na stenu pojené lepidlom. V tomto prípade išlo pravdepodobne o temperové pojidlo. Spod farebnej vrstvy presvitá grafitovou ceruzkou rysovaná sieť.

Rozmer štvorcov siete je 34 x 34 cm. Vďaka tomuto detailu vieme, že kompozície boli touto metódou pomerovo nanášané z predlohy. V rámci oboch kompozícií sú v jednotlivých častiach odchýlky v kvalite maliarskeho prevedenia. To je možné pripisovať realizovaniu diel niekoľkými maliarovými pomocníkmi, keďže v tom čase mal majster už 77 rokov. Gustáv Adolf Obendorf (13.3.1865 Pest – 12.1.1949 Kecskemét) sa v začiatkoch presadil ako dobrý portrétista. Na Vysokej škole výtvarných umení v Budapešti bol žiakom Bertalana Székelya. Realizoval nástenné maľby napr. v hoteli Hungária, v rímskokatolíckom kostole v Lutiši alebo v Žiline, kde sa 1. augusta 1903 uskutočnila Výstava uhorsko – slovenských maliarov, na ktorej sa zúčastnili maliari: Tomáš Andrašovič, Jaroslav Augusta, Karol Miloslav Lehotský, Gustáv Mallý, Gustáv Adolf Obendorf a Emil Pacovský. Gustáv Obendorf zároveň pôsobil v Žiline ako učiteľ kresby.

zostal nástenné maľby napr. v hoteli Hungária, v rímskokatolíckom kostole v Lutiši alebo v Žiline, kde sa 1. augusta 1903 uskutočnila Výstava uhorsko – slovenských maliarov, na ktorej sa zúčastnili maliari: Tomáš Andrašovič, Jaroslav Augusta, Karol Miloslav Lehotský, Gustáv Mallý, Gustáv Adolf Obendorf a Emil Pacovský. Gustáv Obendorf zároveň pôsobil v Žiline ako učiteľ kresby.

HS: No a na záver, plánujete ďalšie reštaurátorské aktivity či už v rímskokatolíckom kostole v Rimavskej

Sobote alebo v inej inštitúcii v Rimavskej Sobote, resp. v okolí?

Možno by si kostol zaslúžil pokračovanie v obnove klenbou svätej, ktorá vykazuje okrem vizuálnych degradácií aj statické poruchy.

Pán magister, v mene svojom, v mene redakcie Hlasu Srdca ako aj všetkých našich čitateľov Vám ďakujem za rozhovor a želám Vám veľa Božieho požehnanie, pevné zdravie a tiež veľa úspechov vo Vašom zaujímavom povolání.

Alena Perželová

HRONSKÝ BEŇADIK – OPÁTSTVO a ...

Počas pôstneho obdobia sme sa ako farnosť vybrali na púť do Hronského Beňadiku a krížovú cestu do neďalekej Novej Bane. Nazbieral sa nás celý autobus ako to už býva, keď náš pán dekan organizuje nejaký „výlet“ – či je to púť, krížová cesta alebo čokoľvek ... ☺

Benediktínske opátstvo sme si pozreli a veľmi nás očarilo všetko, čo sme mohli vidieť; veľkým našim prekvapením bolo aj to, že nás opátstvom sprevádzal nám dobre známy Ivan Kiko, ktorý u nás pôsobil ako bohoslovec.

Nakoľko dni predtým, ako sme sa vybrali na púť, dosť veľmi pršalo, bolo blato a krížová cesta v Novej Bani bola dosť v strmom kopci, tak sa pán dekan rozhodol, že na krížovú cestu ostaneme v miestnom farskom kostole Narodenia Panny Márie, kde nám o farskom kostole zaujímavosti porozprával miestny pán dekan. V krátkosti si povieme, čo sme mohli vidieť na obidvoch miestach:

Bazilika minor sv. Benedikta, opáta v Hronskom Beňadiku:

❖ Významným momentom bolo keď v roku 2019 Svätý Otec František povýšil chrám svätého Benedikta na **BAZILIKU MINOR**.

❖ Získaným titulom „bazilika“, chrám ktorý uchová-

va relikviu Kristovej krvi, nadobudol zvláštne privilégia a možnosti získania úplných odpustkov.

❖ Pri príležitosti posvätenia kostola v roku 1483 dostalo opátstvo od kráľa Mateja Korvína I. cenný dar: relikviu Kristovej Krví (kúsok starého plátna s kvapkami Kristovej Krví). Kráľ Matej I. dostal túto relikviu pravdepodobne od pápeža Pavla II. ako poďakovanie za pomoc v boji proti Turkom. Od toho času sa úcta k Božej Krví začala šíriť po celom okolí. Tým sa pozdvihla aj autorita kláštora medzi duchovenstvom a svetskou vrchnosťou. Opáti sa rozhodli, že v interiéri kostola vyhradia pre relikviu špeciálnu časť, kde bude uctievaná. Postavili pre ňu osobitnú kaplnku, ktorú dňa 26. marca 1489 posvätil nitriansky biskup Gregor. Kaplnka dostala aj nový oltár (1510), ktorý je v súčasnosti v Ostrihome.

❖ Okrem dominanty chrámu – baziliky sv. Benedikta, opáta a kaplnky Kristovej Krví, je možné navštíviť zrekonštruovanú prízemnú časť „sýpky“, opátske krídlo s expozíciou približujúcou dejiny opátstva sv. Benedikta.

❖ Kláštor je prístupný pre všetkých úprimne hľadajúcich Božiu blízkosť, duchovné povzbudenie a tiež načerpanie z atmosféry, ktorá dýcha tisícročnou benediktínskou históriou Pohronia.

a ...

NOVÁ BAŇA - FARNOSŤ A KALVÁRIA

Farský kostol „Narodenia Panny Márie“ v Novej Bani“:

- ❖ Je farnosťou Banskobystrickej diecézy a zároveň sídlom novobanského dekanátu.
- ❖ Farský kostol pochádza z roku 1300.
- ❖ Po Tureckom vpáde bol farský kostol aj mesto vyrabované a zničené, preto kostol zostal viac ako 60 rokov v ruinách.
- ❖ Neskôr v roku 1713 bola na námestí postavená aspoň provizórna zvonica.
- ❖ Farský kostol v barokovom slohu bol opravovaný až v rokoch 1725 – 1727.
- ❖ Okolo kostola boli symbolicky zasadené tri lipy, z ktorých jedna rastie pred kostolom až dodnes.

- ❖ Zaujímavosťou je, že v čase opravy farského kostola stála na námestí zvonica, farský kostol zostal bez zvonov. Neskôr, po postavení veže na mestskej radnici, boli zvony prenesené do nej.

Kalvársky kostol sv. Kríža – nad mestom na Kalvárii: (hore)

- ❖ Základný kameň bol požehnaný v roku 1824 a kostol bol dokončený a požehnaný bol v roku 1825.
- ❖ Kaplnky jednotlivých zastavení krížovej cesty sú jednoduché hranolové stavbičky so skosenými nárožiami a masívnymi kamennými soklami, ktoré sú ukončené strieškami.

Ďakujeme za krásne a požehnané chvíle vo farskom spoločenstve.

spracovala: Jana Marcineková

NIEČO NA PRÁZDNINY

Čítanie zo svätého Evanjelia podľa Lukáša

Ježiš hovoril zástupom o Božom kráľovstve a uzdravoval tých, čo to potrebovali. Deň sa začal schyľovať. Tu pristúpili Dvanásti a povedali mu: „Rozpust' zástup, nech sa rozídu do okolitých dedín a osád pohľadať si nocľah a jedlo, lebo tu sme na pustom mieste.“ On im povedal: „Vy im dajte jesť!“ Oni vraveli: „Nemáme viac ako päť chlebov a dve ryby; ibaže by sme šli nakúpiť jedlo pre celý tento zástup.“ Bolo tam asi päťtisíc mužov. Ale on povedal svojim učeníkom: „Usad'te ich v skupinách asi po päťdesiat!“ Urobili to a všetkých usadili. Potom vzal päť chlebov a dve ryby, pozdvihol oči k nebu, dobrorečil nad nimi, lámal ich a dával svojim učeníkom, aby ich predkladali zástupu. I jedli a všetci sa nasýtili, ba ešte sa nazbieralo dvanásť košov odrobín, čo po nich zostali.

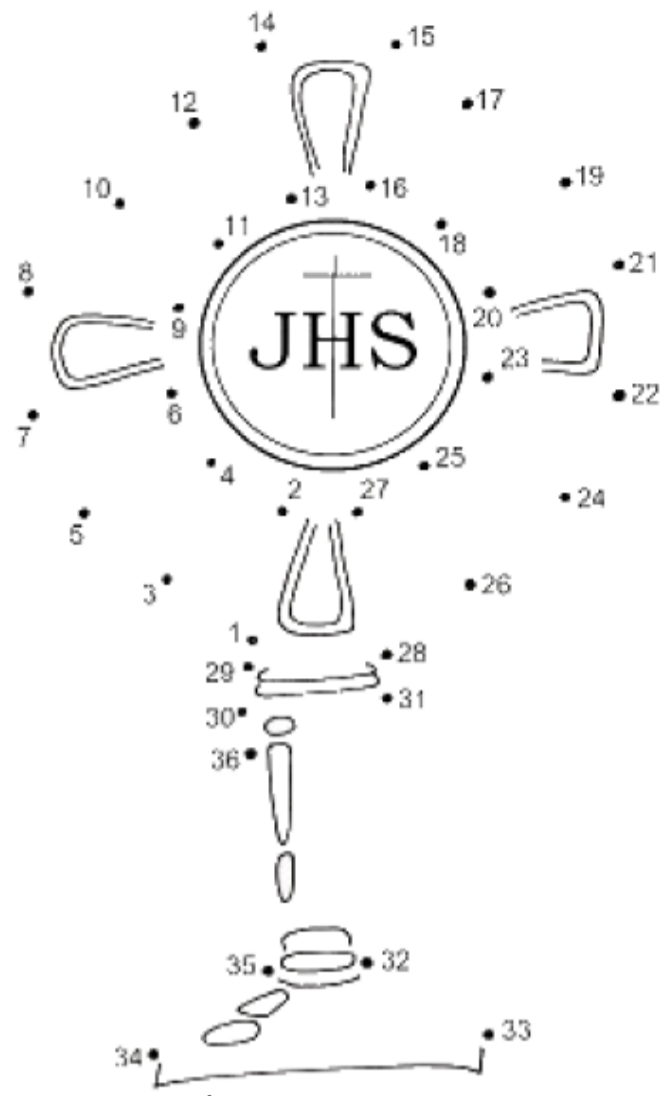
Počuli sme slovo Pánovo.

Eucharistia je prameň a vrchol celého kresťanského života. Podstatnými znakmi sviatosti Eucharistie sú pšeničný chlieb a víno z viniča; na ne sa zvoláva požehnanie Ducha Svätého a kňaz nad nimi vyslovuje slová konsekrácie, ktoré Ježiš povedal pri Poslednej večeri: „Toto je moje telo, ktoré sa obetuje za vás... Toto je kalich mojej krvi.“

Sviatok „Božieho tela“ zaviedol pápež Urban IV. v roku 1264 bulou *Transiturus* pre celú Cirkev a nariadil vytvoriť formulár sv. omše a oficium breviára na tento sviatok, ktorých autorom sa stal sv. Tomáš Akvinský. Zavedenie sviatku bolo prejavom verejnej úcty Kristovi prítomnému v Eucharistii. Prvým impulzom k ustanoveniu sviatku bola sv. Juliana z Lutychu, mníška v cisterciátskom kláštore na vrchu Cornillon v Lutychu (v Belgicku) a blahoslavená Eva z Lutychu, ktorá pokračovala v úsilí zaviesť sviatok Božieho tela a dodať mu väčší význam. Sv. Juliana sa znárorňuje s Eucharistiou v ruke a blahoslavená Eva z Lutychu s pápežskou bulou Urbana IV., ktorou schválil a zaviedol pre celú Cirkev sviatok Božieho tela. Veľký vplyv na vznik

sviatku mal aj eucharistický zázrak v Bolsene (Orviet-
ský korporál), ktorý sa stal v lete 1264, keď z hostie
premenenej pri sv. omši tiekla krv a prenikla celý kor-
porál, čoho svedkom bol sám pápež. Pápež Kliment V.
na cirkevnom sneme vo Vienne (r. 1311 - 1312) nariadil,
aby sa sviatok slávil v štvrtok po nedeli Najsvätejšej
Trojice. Spočiatku sa slávnosti konali len v kostole,
lebo prvotný sviatok bol bez procesie, ale veľmi rýchlo
vznikol sprievod zo stredovekej túžby vidieť Sviatosť
oltárnu. Po ustanovení sviatku sa prvá procesia konala
v r. 1274 v Kolíne (Nemecko). V našich krajoch sa ob-
javil tento zvyk už v roku 1290. Pápež Ján XXII.
(r. 1316 - 1334) zaviedol úpravu, aby sa slávnosť Božie-
ho tela konala so sprievodom, pri ktorom sa má ulicami
niest' Sviatosť oltárna. K histórii sviatku Najsvätejšie-
ho Kristovho tela a krvi treba ešte dodať, že pôvodne
od roku 1264 to bol sviatok Božieho tela. V roku 1849
pápež Pius IX. po šťastnom návrate do Ríma ustano-
vil aj sviatok Predrahej krvi, ktorý sa slávil 1. júla až
do reformy rímskeho kalendára Druhým vatikánskym
koncilom, ktorý spojil sviatok Božieho tela so sviatkom
Predrahej krvi do jedného sviatku, lebo ide o tú istú
Eucharistiu a to isté Kristovo telo, aj keď prítomné
pod dvoma spôsobmi.

Úloha: Pospájaj písmená a nakreslíš ozdobnú schránku,
v ktorej sa uchováva Eucharistia - volá sa:

M _ _ Š T _ _ C _ A.

:) PERLY NAŠICH DETÍ POČAS SV. OMŠÍ :)

„Ako spustili chromého človeka k Pánu Ježišovi?“
- Komínom.

„Koho sa opýtate, keď nebudete vedieť odpove-
dať na otázku?“
- Googla.

„Čo učil Pán Ježiš svojich apoštolov?“
- Gramatiku.

„Aké zvieratko bolo okrem ovečky v Betleheme?“
- Ťava.

„Lebo kto prišiel na t'ave?“
- Ježiško.

„Aké veľké boli jasličky, ktoré sv. František
zhotovil pre malého Ježiška?“
- Asi sedem metrov.

„Za koho sa môžeme modliť?“
- Za chorých.
- Za príbuzných.
- Za chudých.

„V čom je iný kostol ako stavba oproti napr.
cukrárni?“
- Cukráreň je menej špicatá a kostol je me-
nej sladší.

„Aké povolanie mal sv. Jozef?“
- Pán dekan.

„Kde sa narodil Ježiško?“
- V Betleheme.

„Aká ulica?“
- Malohontská.

„Sv. František mal otca, ktorý vlastnil obchod.
Ako sa mohol ten obchod volať?“
- FRESH.

„Ako sa volá obchod, kde sa vyrábajú látky?“
- Látkovníctvo.

„Akú zbraň nosí pri sebe vojak?“
- Lekárničku.

„Hovorí sa, že keď prší, tak sa Ježiško hnevá...
A čo je potom, keď sneží?“
- Vtedy prídu Vianoce.

„Kde býva Sv. Otec?“
- V kostole.

„V akom?“
- Katolíckom.

„Ako sa dostaneme do Ríma?“
- Na t'ave.

„Čo môžeme dať mamám na Deň matiek?“
- Fl'ášu vína.

VARÍME S MARTOU

Francúzska kuchyňa - drahokam kulinárie. V minulom čísle sme si pochúťky z krajiny galského kohúta priblížili skôr teoreticky. V aktuálnom čísle vám ponúkame recepty na najznámejšie francúzske pokrmy, pripravené zo surovín, dostupných aj na Slovensku. Chceme vyvrátiť všeobecný mýtus, že francúzska kuchyňa je zložitá – práve naopak. Nuž teda doprajte si kúsok napríklad Provensálska v pohodlí svojho domova:

RATATOUILLE (:ratatuíj:) – ZELENINOVÉ JEDLO Z NICEA

Potrebuje: 600 g zrelých paradajok
1 väčší baklažán
2 menšie cukety
1 balenie trojfarebnej papriky
2 stredne veľké červené cibule
2-3 strúčiky cesnaku
čerstvý tymián
rozmarín
oregano
3 PL olivového oleja
2-3 lístky bobkového listu
soľ a mleté čierne korenie

Postup: Najskôr si baklažán nakrájame na kocky, posypeme soľou a necháme ho poriadne „vypotiť“. Medzitým zo zvyšnej zeleniny odstránime jadierka a nakrájame ju na kocky. Cibule a cesnak nakrájame na drobnučko. Rovnako nasekáme na drobno aj bylinky. V kastróle rozpálime olivový olej, pridáme cibuľu, stiahneme teplotu, pridáme papriky, po 3-5 minútach pridáme cuketu, „vyžmýkaný baklažán“, cesnak a bylinky. Nakoniec pridáme paradajky, osolíme, okoreníme a dobre premiešame a nezabudneme pridať bobkový list. Zmes dusíme asi 30 minút a môžeme podávať. Jedlo najlepšie chutí s čerstvou bagetou.

BOUILLABAISSE (:bujabéza:) – RYBACIA POLIEVKA Z MARSEILLE

Potrebuje: 2,5 kg vykostených rýb rôznych druhov
250 g kreviet
1-2 cibule pokrúpané na drobno
1 pór
4 strúčiky cesnaku
3-4 paradajky
1 buľva feniklu a kalerábu
bobkový list
šafan
asi 1 dcl olivového oleja
1 dcl bieleho vína
kôra z 1 pomaranča
soľ a čierne mleté korenie

Postup: Ryby zalejeme tromi litrami vody, privedieme do varu a 5-6 minút prudko varíme. Na panvici rozpálime olivový olej, pridáme cibuľu, cesnak a nakrájanú zeleninu. Po 5 minútach zmes pridáme do polievky, osolíme, okoreníme a tiež pridáme pomarančovú kôru. Na strednej teplote varíme asi 30 minút. Nakoniec pridáme krevety a biele víno a povaríme ešte aspoň 5 minút. Aj k tomuto pokrmu sa výborne hodí bageta.

BOEUF BOURGIGNON (:böf burgiňon:) – HOVÄDZÍ GULÁŠ Z BURGUNDSKA

Potrebuje: 1 kg falošnej hovädzej sviečkovice alebo hovädzieho zadného
150 g slaniny
3 mrkvy
1 červenú cibuľu
750 ml červeného suchého vína
500 ml hovädzieho vývaru
500 g šampiňónov
500 g šalotky
2 strúčiky cesnaku
veľká lyžica paradajkového pretlaku
2 lyžice hladkej múky
hrst tymianu
rozmarín
bobkový list
olivový olej
soľ a čierne korenie

Postup: Slaninku, pokrúpanú na pásiky, opečieme na olivovom oleji a odložíme bokom. Mäso nakrájame na kocky a opečieme na výpeku zo slaninky. Tiež ho vyberieme a odložíme bokom. Na výpeku ďalej opečieme mrkvu a cibuľu. Keď je zelenina pekná zlatistá, pridáme k nej naspäť slaninu, mäso, cesnak, osolíme, okoreníme, pridáme bylinky a poprášime múkou. Odkryté vložíme do rúry a pečieme asi 5 minút pri teplote 230 stupňov. Premiešame a pečieme ďalších 5 minút. Teplotu v rúre stiahneme na 160 stupňov, mäso zalejeme vínom a vývarom, pridáme pretlak, zakryjeme a necháme dusiť asi 3 hodiny. Na olivovom oleji orestujeme šalotky a nakrájané šampiňóny a pridáme k udusenému mäsu. Ako príloha je znova vhodná bageta, ale aj zemiaky.

QUICHE LORRAINE (:kiš lorén:) SLANÝ KOLÁČ Z LOTRINSKA

Potrebuje:
na cesto: 250 gramov hladkej múky
2 žĺtky
120 g masla
štipka soli
na náplň: 400 g kyslej vysokopercetnej smotany
200 g šľahačkovej smotany
3 vajcia
200 g strúhaného syra
200 g prerastanej slaniny
nakrájanej na kocičky
2 PL hladkej múky
soľ a mleté biele korenie
mletý muškátový oriešok

Postup: Suroviny na cesto zmiesime na hladkú masu a odložíme aspoň na 15 minút do chladničky, medzitým si rúru vyhrejeme na 200 stupňov. Zapekaciu misu (najlepšie okrúhlu) s vlnovkovým okrajom vymažeme maslom a vysypeme múkou. Cesto vyvaľkáme na hrúbku asi 5 mm a vystelieme ním zapekaciu misu tak, aby cesto prevísalo cez okraje, cesto popicháme vidličkou a dáme predpiecť na 15 minút. Cesto vyberieme z rúry, necháme vychladnúť. Medzitým si slaninku opražíme na panvici, dáme bokom. Pripravíme si plnku: obidve

smotany dobre vymiešame s vajíčkami, múkou a koreninami. Na spodok cesta poukladáme opraženú slaninku, zalejeme plnkou a posypeme strúhaným syrom. Pečieme pri teplote 180 stupňov asi 40-45 minút, kým povrch koláča nedostane peknú zlatistú farbu. Po upečení necháme mierne, alebo celkom vychladnúť a podávame. Ideálnou prílohou je napríklad paradajkový šalát s jarnou cibuľkou.

CRÉME BRULÉE (:KRÉM BRULÉ:) LAHODNÝ DEZERT Z VERSAILLES

Potrebuje: 500 g šľahačkovej smotany (minimálne 31 %) 6 žĺtkov
60 g kryštálového cukru
1 vanilkový cukor
kryštálový alebo trstinový cukor na karamelovú krustu.

Postup: Rúru predhrejeme na 160 stupňov. Smotanu na miernom ohni privedieme k varu a odstavíme. Žĺtky pomaly vy-

miešame s obidvoma cukrami. Do žĺtkového krému po malých častiach vmiešame smotanu. Zapekacie mištičky poukladáme na plech s horúcou vodou, naplníme hotovým krémom a dáme piecť na 30-40 minút. Hotový krém má konzistenciu pripomínajúcu puding. Nasleduje ešte karamelová krusta – upečený krém posypeme cukrom a ošľahneme flambovacou pištoľou. Ak tento prístroj nemáte, jednoducho si z cukru pripravte karamel a dezert ním polejte. Podávame dobre vychladené napríklad so sušienkami, ovocím.

⇒ *Vedeli ste, že ...*

Francúzi nekonzumujú polievku na obed? ⇐

Polievky sa vo Francúzsku konzumujú až na večeru, ktorá je najdôležitejším jedlom dňa a skladá sa z viacerých chodov. Večera sa začína najskôr o dvadsiatej hodine a stretáva sa pri nej celá rodina, ktorá si pri stole posedí aj 2-3 hodiny.

Alena Perželová

ZO ŽIVOTA NAŠEJ FARNOSTI

Mons. Marek Forgáč slávil v nedeľu 23. júna v Dóme sv. Alžbety v Košiciach sv. omšu, pri ktorej boli slávnostne uložené relikvie sv. Cecílie, patrónky cirkevných hudobníkov a spevákov. Tejto krásnej slávnosti sa zúčastnilo aj niekoľko našich farníkov.

Výročiu nášho pána dekana Rastislava predchádzala aj duchovná obnova. Slávnostná sv. omša sa konala v sobotu, ktorú celebroidal náš diecézny otec biskup Mons. Stanislav Stolárik.

Ak máte aj vy fotky z diania v našej farnosti, budeme radi, ak sa s nimi podelíte a zašlete ich na mailovú adresu: casopishlassrdca@gmail.com

FARSKÝ DEŇ 2024

Pozývame vás na spoločné slávenie
našej odpustovej slávnosti
Mučeníckej smrti sv. Jána Krstiteľa.

Vo štvrtok 29. augusta budú slávenia nasledovne:

08:00 h modlitba posvätného ruženca

08:30 h sv. omša v maďarskom jazyku

Hlavný celebrant: vdp. Tomáš Mag,
správca farnosti v Hajnáčke

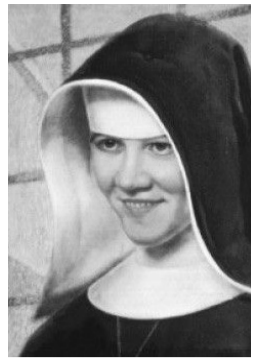
10:00 h modlitba posvätného ruženca

10:30 h sv. omša v slovenskom jazyku

Hlavný celebrant: Mons. Dušan Lukáč,
dekan a farár v Brezne

Popoludní bude *agapé pod orechom* s programom pre deti na dvore ZUŠ so začiatkom o 15.00 h modlitbou k Božiemu milosrdenstvu v našom farskom kostole.

Duchovné „vychytávky“ z obchodu ZDENKA

Aktuálne číslo Hlasu Srdca je tak trochu alebo aj celkom dosť tematicky zamerané na Fatimu a Fatimskú Pannu Máriu. My sa tejto témy budeme držať aj v rubrike „Vychytávky...“

Ponúkame vám preto zaujímavú publikáciu, týkajúcu sa fatimských udalostí: FATIMA – CELÁ PRAVDA s podtitulom „Dejiny, tajomstvá, zasvätenie“. Jej autorom je novinár, uznávaný vatikánsky expert a jeden z najväčších odborníkov na Fatimu - Saverio Gaeta.

Fatima - celá pravda je pútavo napísaná kniha, ktorá vrhá nové, definitívne svetlo na udalosti, čo tak hlboko poznačili a zmenili beh dejín sveta i Cirkvi v dvadsiatom storočí. Fatimské udalosti, čiže zjavenia anjela (v rokoch 1915-1916) a Ružencovej Panny Márie (v roku 1917), sa nachádzajú presne na polceste medzi zjaveniami Panny Márie Zázračnej medaily v Rue du Bac v Paríži, ktorými sa v roku 1830 začal sled veľkých mariánskych zjavení posledných dvoch storočí, a začiatkom tretieho kresťanského tisícročia spojeným s Veľkým jubileom roku 2000 (a taktiež s blahorečením malých vizionárov Františka a Hyacinty a zverejnením tretej časti fatimského tajomstva). Do tohto časového rozpätia spadá aj tragický útok na newyorské Dvojičky, po ktorom boli naše dni naplnené apokalyptickými výjavmi.

Kniha Fatima - celá pravda, rekapituluje všetky podstatné udalosti, ktoré sa odohrali v priebehu sto rokov trvajúcich dejín fenoménu Fatima. Podrobne skúma všetky aspekty jeho jednotlivých prvkov:

- ❖ požiadavky, ktorými sa vo Fatime Nebo obrátilo na ľudí,
 - ❖ tri časti fatimského tajomstva,
 - ❖ zasvätenie Cirkvi a sveta Máriinmu Nepoškvrnenému Srdcu,
 - ❖ pobožnosti, ktoré odporúčala Ružencová Panna Mária.
- Výsledkom je fundovaný obraz o Fatime, objasňujúci aj jej problematické stránky a polemiky, ktoré v poslednom čase vyvolali pochybnosti a otázky týkajúce sa kompletnosti zverejnenia posolstiev Panny Márie Fatimskej.

ČEREŠNIČKA NA TORTE

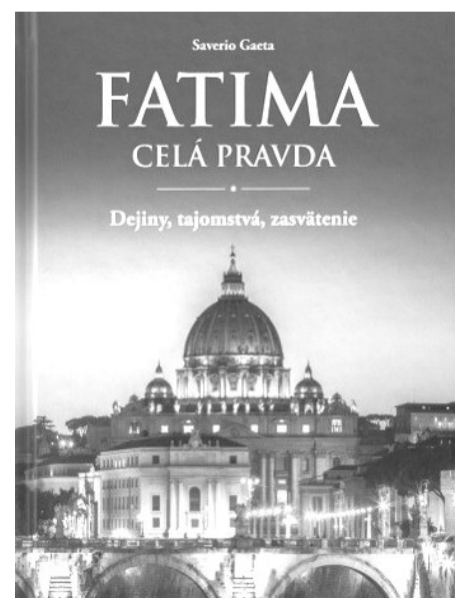
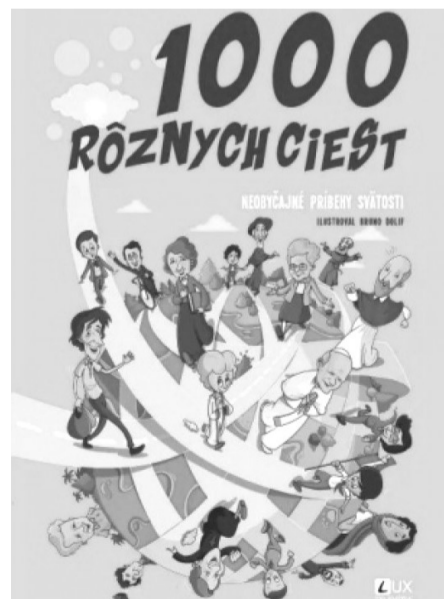
Neobyčajné príbehy svätosti...

...alebo 1000 rôznych ciest

Svätí - svätci a svätice sú našimi nebeskými priateľmi. Ponúkajú nám pomoc a ich životný príklad je inšpiráciou v radoostiach i ťažkostiach nášho života.

Detská knižka 1000 rôznych ciest, ktorá je spracovaná ako farebný ilustrovaný komiks, prináša nevšedné príbehy známych aj menej známych svätých a blahoslavených, ktorí sa rozhodli naplno odovzdať v službe Bohu i ľuďom. Ponúka 17 nevšedných príbehov známych aj menej známych hrdinov viery, ktorí sa rozhodli naplno sa darovať Bohu a blíznym. Tešiť sa môžete napríklad na príbehy svätých: Moniky, Dominika Savia, Jána Bosca, Jána Pavla II., Tarzícia, Kamila de Lellis či Františka Saleského a ďalších. Je voľným pokračovaním úspešnej komiksovej knihy *Všetci na palubu!*. Darujte ju svojim deťom, vnúčatám, alebo krstným deťom pri nejakej vhodnej príležitosti.

Alena Perželová

HLAS SRDCA štvrťročník rímskokatolíckej farnosti Rimavská Sobota. Vydáva rímskokatolícka cirkev farnosť Rimavská Sobota. Adresa: Hlavné námestie 29, 97901 Rimavská Sobota. Kontakt: 0475631031, email: casopishlassrdca@gmail.com, Recenzoval: Rastislav Polák. Redakčná rada; šéfredaktorka: Alena Perželová, členovia - Rastislav Polák, Ondrej Michalec, Jana Marcinekova, Jarmila Deakova, Helena Krpelanova, Katarina Zolnirova, Terzia Martisova, Jozef Godri.

Web: www.farnostrs.sk